

ผลงานการบริหารจัดการน้ำ

๙ ฤดูแล้ง ปี 2564/65
มาตรการ

13 ฤดูฝน ปี 2565
มาตรการ และการเตรียมรับมือ

บทสรุปสำหรับ ผู้บริหาร

▶ ผลดำเนินการบริหารจัดการน้ำฤดูแล้ง ปี 2564/2565

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการน้ำ ตามกรอบปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูแล้ง ซึ่งได้ดำเนินการทั้งช่วงก่อนฤดู ระหว่างฤดู และสิ้นสุดฤดู สรุปได้ดังนี้

🕒 ช่วงก่อนฤดูแล้ง

- **วางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ** คาดการณ์ปริมาณน้ำต้นทุน 1 พฤศจิกายน 2564 จำนวน 72,596 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยวางแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนช่วงฤดูแล้ง ทั้งประเทศ จำนวน 31,732 ล้านลูกบาศก์เมตร และวางแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง (นาปรัง) และพืชผักพืชไร่) ทั้งประเทศ 11.65 ล้านไร่ แบ่งเป็นในเขตชลประทาน 6.95 ล้านไร่ และนอกเขตชลประทาน 4.70 ล้านไร่

- **คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ** แบ่งเป็น

- (1) พื้นที่อุปโภค-บริโภค ในเขตพื้นที่ให้บริการ กปภ. 33 สาขา 24 จังหวัด ที่ต้องเฝ้าระวัง และนอกเขตพื้นที่ให้บริการ กปภ. (ประปาท้องถิ่น) 5 จังหวัด (9 อำเภอ 25 ตำบล) ที่อาจจะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ

- (2) พื้นที่เกษตรกรรม เพาะปลูกนาข้าวรอบที่ 2 (นาปรัง) จำนวน 11 จังหวัด (28 อำเภอ 64 ตำบล) และพืชต่อเนื่อง (ไม้ผลที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ) จำนวน 4 จังหวัด (10 อำเภอ 23 ตำบล)

- (3) พื้นที่คุณภาพน้ำ ใน 4 แม่น้ำสายหลัก (แม่น้ำเจ้าพระยา ท่าจีน แม่กลอง และบางปะกง) ในเขตบริการ กปน. ฝั่งตะวันออก (กทม. และสมุทรปราการ) และในเขตบริการ กปภ. 5 สาขา 3 จังหวัด

- **กำหนดมาตรการ**รองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 จำนวน 9 มาตรการ เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ให้ความเห็นชอบ และเมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบ มาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำฤดูแล้ง ปี 2564/2565 และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี 2565 และให้ติดตามและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งรัดการดำเนินการตามมาตรการฯ

🕒 ช่วงระหว่างฤดูแล้ง

- **ผลการดำเนินการตามมาตรการฯ** สทนช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินงานและรายงานผลเป็นระยะ ทำให้การขับเคลื่อนมาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 มีประสิทธิภาพ และทันต่อสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้น ดังนี้

- (1) มีปริมาณน้ำเก็บกัก 61,849 ล้านลูกบาศก์เมตร (ข้อมูล ณ 1 พฤศจิกายน 2564)

- (2) จัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ เพิ่มการส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำชุมชน

- (3) ปฏิบัติการเติมน้ำ ให้กับแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรและพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ในพื้นที่ 54.5 ล้านไร่ และเติมน้ำต้นทุนในอ่างเก็บน้ำต่างๆ ทั่วประเทศ 12.50 ล้านลูกบาศก์เมตร

- (4) จัดสรรน้ำฤดูแล้ง โดยลำดับความสำคัญตามกิจกรรมการใช้น้ำ แผนฤดูแล้ง 16,678 ล้านลูกบาศก์เมตร จัดสรรน้ำ 17,979 ล้านลูกบาศก์เมตร (108%)

(5) กำกับและควบคุมการเพาะปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง โดยมีมาตรการที่ชัดเจนส่งผลให้มีการเพาะปลูกเกินแผนไปเพียง 1.69 ล้านไร่ และไม่กระทบต่อผลผลิตของเกษตรกร

(6) ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ลุ่มต่ำ 11 ทุ่ง กักเก็บน้ำฝนปี 2564 ได้กว่า 1,388 ล้านลูกบาศก์เมตร และส่งน้ำให้เกษตรกรเพาะปลูกข้าวนาปีฤดูฝน ปี 2565 ได้ถึง 1.22 ล้านไร่

(7) ควบคุมคุณภาพน้ำ ในแม่น้ำสายหลักทั่วประเทศให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ และไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชนและเกษตรกร

(8) ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้ สถานการณ์น้ำในช่วงฤดูแล้งอย่างต่อเนื่อง

(9) ติดตามและประเมินผล อย่างต่อเนื่องเป็นรายสัปดาห์และรายเดือน จำนวน 1,529 ครั้ง

• **เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565** คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น) เพื่อดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี 2565 รวมทั้งสิ้น 2,525 โครงการ วงเงินงบประมาณ 5,615.4699 ล้านบาท ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะมีพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 67,616 ไร่ มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น 33.88 ล้านลูกบาศก์เมตร ประชาชนได้รับประโยชน์ 76,004 ครัวเรือน

ช่วงสิ้นสุดฤดูแล้ง

สำหรับการประเมินผลการบริหารจัดการน้ำ ช่วงฤดูแล้ง ปี 2564/2565 สททช. ได้ดำเนินการจัดประชุมสัมมนาถอดบทเรียนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2565 ณ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติและผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมประชุม 230 คน ประกอบด้วยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาคส่วนต่าง ๆ 7 กระทรวง 30 หน่วยงาน รวมทั้งผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำและเครือข่ายองค์กรผู้ใช้น้ำ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และภาคเอกชน ได้มีการนำเสนอผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค 15 หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนเพื่อนำไปปรับปรุงมาตรการในปีถัดไป

การบริหารจัดการน้ำ ฤดูฝน ปี 2565

สททช. ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการบริหารจัดการน้ำ ตามกรอบปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน ซึ่งได้ดำเนินการทั้งช่วงก่อนฤดูและระหว่างฤดู สรุปได้ดังนี้

ช่วงก่อนฤดูฝน

• **วางแผนปริมาณน้ำต้นฤดูฝน ปี 2565** ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 แหล่งน้ำทั่วประเทศ (แหล่งน้ำขนาดใหญ่/ขนาดกลาง/ขนาดเล็ก) มีปริมาณน้ำ 46,660 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 57 วางแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนและให้พิจารณาใช้น้ำฝนเป็นหลัก โดยมีกิจกรรมการใช้น้ำในช่วงฤดูฝนตามลำดับความสำคัญรวม 115,168 ล้านลูกบาศก์เมตร

• **คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม** ในช่วงเดือนพฤษภาคม – ธันวาคม 2565 ดังนี้ พฤษภาคม 28 จังหวัด 111 อำเภอ 389 ตำบล มิถุนายน 18 จังหวัด 55 อำเภอ 132 ตำบล กรกฎาคม 30 จังหวัด 138 อำเภอ

602 ตำบล สิงหาคม 41 จังหวัด 152 อำเภอ 425 ตำบล กันยายน 57 จังหวัด 335 อำเภอ 1,316 ตำบล ตุลาคม 61 จังหวัด 300 อำเภอ 1,291 ตำบล พฤศจิกายน 36 จังหวัด 215 อำเภอ 1,070 ตำบล ธันวาคม 13 จังหวัด 89 อำเภอ 300 ตำบล และไม่มีพื้นที่เสี่ยงผ่นน้อยกว่าค่าปกติ ในช่วงเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2565

• **กำหนดมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565** จำนวน 13 มาตรการ เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และ กนช. ให้ความเห็นชอบ และในวันที่ 3 พฤษภาคม 2565 คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565 และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2565 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2565/2566 พร้อมทั้งให้ สทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยรายงานให้ กนช. ทราบ พร้อมทั้งสรุปผลการดำเนินงานรายงานคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ช่วงระหว่างฤดูฝน

• ความก้าวหน้าของการดำเนินงานตามมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565

(1) การจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565 สืบเนื่องจากมติที่ประชุม กนช. ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2565 เห็นชอบมาตรการฤดูฝน ปี 2565 (13 มาตรการ) พร้อมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้องกับมาตรการดังกล่าว สทช. จึงได้แจ้งหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการดังกล่าวเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามมาตรการฯ ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย

(2) ผลการดำเนินโครงการจัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตามมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565 โดยให้หน่วยงานเกี่ยวข้องบูรณาการการทำงานร่วมกันในมาตรการที่ 10 จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุระดับต่าง ๆ อย่างน้อยภาคละ 1 พื้นที่ และมาตรการที่ 11 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย ได้มีการกำหนดพื้นที่ฝึกซ้อมและสถานการณ์ 6 ภาค 8 จังหวัด สำหรับการฝึกซ้อมครั้งแรกดำเนินการในพื้นที่ภาคใต้ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในวันศุกร์ที่ 27 พฤษภาคม 2565 ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ รวม 14 หน่วยงาน ภายใต้ศูนย์บริหารจัดการน้ำส่วนหน้าในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมภาคใต้ อาทิ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กรมอุตุนิยมวิทยา การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน) รวมทั้งหน่วยงานในพื้นที่ เป็นต้น โดยมีรูปแบบ 1) การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (Table Top Exercise : TTX) และ 2) การระดมทรัพยากร รวมทั้งสรุปผลการปฏิบัติและถอดบทเรียนการฝึกซ้อม

• **ความก้าวหน้าของโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2565 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2565/2566** ได้ดำเนินการเปิดระบบบริหารจัดการแผนงานโครงการและฐานข้อมูลสำหรับบูรณาการแผน เพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ หรือระบบ Thai Water Plan (TWP) เพื่อให้หน่วยงานที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนงบประมาณช่วงวันที่ 18 - 27 เมษายน 2565 ปัจจุบัน สทช. อยู่ระหว่างการดำเนินการรวบรวมตรวจสอบ และวิเคราะห์แผนงานโครงการ คาดว่าจะนำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบภายในเดือนมิถุนายน 2565 เพื่อหน่วยงานจะได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการต่อไป

▶ คำนำ

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (สทนช.) มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะนโยบาย จัดทำแผนแม่บท กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ จัดทำผังน้ำ บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทรัพยากรน้ำ แผนงาน โครงการ งบประมาณ ประสานความร่วมมือด้านต่างประเทศเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำ และติดตามประเมินผลการบริหารทรัพยากรน้ำ ด้วยภารกิจในการบริหารทรัพยากรน้ำของประเทศและขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ

ในปีที่ผ่านมา สทนช. ได้ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตาม 9 มาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 ซึ่งจากผลการดำเนินการดังกล่าว สามารถลดผลกระทบจากปัญหากล้วยแล้งที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังได้ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเตรียมความพร้อมรับมือฤดูฝน ปี 2565 (13 มาตรการ) เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาลูกทกภัย บรรเทาความเสียหายทางเศรษฐกิจ สาธารณูปโภค ทรัพย์สิน และความเดือดร้อนของประชาชน

ท้ายนี้ สทนช. ขอขอบคุณ คณะทำงานภายใต้กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามมาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 และการเตรียมความพร้อมรับมือฤดูฝนในปี 2565 เป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชน จะสามารถใช้ประโยชน์จากหนังสือเล่มนี้ เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์และขับเคลื่อนงานตามมาตรการดังกล่าวต่อไป

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
มิถุนายน 2565

▶ สารบัญ

แผนงานการบริหารจัดการน้ำฤดูแล้ง ปี 2564/2565

และการเตรียมรับมือฤดูฝน ปี 2565

▶ ตัวอักษรย่อ

▶ 1. ผลดำเนินการบริหารจัดการน้ำฤดูแล้ง ปี 2564/2565	1
1.1 กรอบปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูแล้ง	2
1.2 การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ก่อนฤดูแล้ง)	2
1.2.1 การวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ	
1.2.2 มาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำฤดูแล้ง ปี 2564/2565 (มติคณะรัฐมนตรี 11 มกราคม 2565)	
1.3 การติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ระหว่างฤดูแล้ง)	7
1.3.1 ผลการดำเนินงานมาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำฤดูแล้ง ปี 2564/2565	
1.3.2 ผลการดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วงปี 2565 (งบกลาง)	
1.4 การประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (สิ้นสุดฤดูแล้ง)	16
▶ 2. การเตรียมการบริหารจัดการน้ำ ฤดูฝน ปี 2565	19
2.1 กรอบปฏิบัติการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูฝน	20
2.2 การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ก่อนฤดูฝน)	21
2.2.1 การวางแผนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และฝนน้อยกว่าค่าปกติ	
2.2.2 มาตรการรับมือฤดูฝนปี 2565 (มติคณะรัฐมนตรี 3 พฤษภาคม 2565)	
2.3 ความก้าวหน้าการติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการ ทรัพยากรน้ำ (ระหว่างฤดูฝน)	34
2.3.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565	
2.3.2 โครงการจัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตามมาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565	
2.3.3 ความก้าวหน้าโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในช่วงฤดูฝนปี 2565 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2565/2566	

▶ ตัวอักษรย่อ

• กกม.	กรุงเทพมหานคร
• กนช.	คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
• กนอ.	การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
• กปน.	การประปานครหลวง
• กปก.	การประปาส่วนภูมิภาค
• กปม.	กรมประมง
• กปศ.	กรมปศุสัตว์
• กปส.	กรมประชาสัมพันธ์
• กฟผ.	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
• กรอ.	กรมโรงงานอุตสาหกรรม
• กวก.	กรมวิชาการเกษตร
• กษ.	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
• กสท.	กรมส่งเสริมการเกษตร
• กท.	กระทรวงกลาโหม
• กอนช.	กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ
• คพ.	กรมควบคุมมลพิษ
• คม.	กระทรวงคมนาคม
• ครม.	คณะรัฐมนตรี
• จก.	กรมเจ้าท่า
• ชป.	กรมชลประทาน
• ดศ.	กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
• กช.	กรมทางหลวงชนบท
• กร.	กรมทรัพยากรธรณี
• กน.	กรมทรัพยากรน้ำ
• กบ.	กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
• กร.	กองทัพเรือ

▶ ตัวอักษรย่อ (ต่อ)

- กล. กรมทางหลวง
- กส. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- กอ. กองทัพอากาศ
- ปค. กรมการปกครอง
- ปก. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- ฝล. กรมฝนหลวงและการบินเกษตร
- พค. กรมพัฒนาที่ดิน
- พน. กระทรวงพลังงาน
- พพ. กรมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- มท. กระทรวงมหาดไทย
- ยผ. กรมโยธาธิการและผังเมือง
- สพท. การรถไฟแห่งประเทศไทย
- วว. สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- สตช. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- สก. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- สททช. สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- สทอภ. สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน) (GISTDA)
- สสน. สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)
- อก. กระทรวงอุตสาหกรรม
- อต. กรมอุทยานวิทยา
- อว. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
- อศ. กรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ
- East Water บริษัทจัดการและพัฒนาทรัพยากรน้ำภาคตะวันออก จำกัด (มหาชน)

ผลดำเนินการบริหารจัดการน้ำ ฤดูแล้ง

ปี 2564/2565

▶ 1.1 กรอบปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูแล้ง

ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ได้รับความเห็นชอบจาก กนช. และหน่วยงานได้นำไปใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานแล้วนั้น แบ่งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำช่วงฤดูแล้ง เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน สิ้นสุดวันที่ 30 เมษายน ของปีถัดไป ยกเว้นภาคใต้ฝั่งตะวันออก เริ่มวันที่ 1 มีนาคม สิ้นสุดวันที่ 31 สิงหาคม ของทุกปี โดยขั้นตอนหลักแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การเตรียมการและการสร้างการรับรู้ (ก่อนฤดู)
- 2) การวิเคราะห์ คาดการณ์ และติดตามสถานการณ์ (ระหว่างฤดู)
- 3) การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาล (สิ้นสุดฤดู)

ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ได้รับความเห็นชอบจาก กนช.

▶ 1.2 การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ก่อนฤดูแล้ง)

1.2.1 การวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ

1) การคาดการณ์ปริมาณน้ำต้นทุน ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 และแผนการจัดสรรน้ำรายกิจกรรมฤดูแล้งปี 2564/65 ในเขตชลประทาน และนอกเขตชลประทาน วางแผนจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนตามลำดับความสำคัญของกิจกรรมการใช้น้ำ ดังนี้

- (1) เพื่อการอุปโภคบริโภค
- (2) เพื่อการรักษาระบบนิเวศ เช่น การผลักดันน้ำเค็ม การจับไล่น้ำเสีย

- (3) สำรองน้ำสำหรับการอุปโภคบริโภคและรักษาระบบนิเวศในช่วงต้นฤดูฝน ปี 2565
- (4) เพื่อการเกษตรกรรม
- (5) เพื่อการอุตสาหกรรม

ซึ่งปริมาณน้ำต้นทุน ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 จำนวน 72,596 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยแบ่งเป็น ในเขตชลประทาน (รวมแหล่งน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง) จำนวน 37,857 ล้านลูกบาศก์เมตร และนอกเขตชลประทาน (รวมแหล่งน้ำขนาดกลาง ขนาดเล็ก และแหล่งน้ำธรรมชาติ) จำนวน 34,739 ล้านลูกบาศก์เมตร และแผนการจัดสรรน้ำฤดูแล้งปี 2564/65 ทั้งประเทศ จำนวน 31,732 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยแบ่งเป็น ในเขตชลประทาน จำนวน 22,280 ล้านลูกบาศก์เมตร และนอกเขตชลประทาน จำนวน 9,452 ล้านลูกบาศก์เมตร

2) การคาดการณ์พื้นที่เพาะปลูกพืช ช่วงฤดูแล้ง ปี 2564/2565 ในเขตชลประทาน และนอกเขตชลประทานทั่วประเทศ จำนวน 11.65 ล้านไร่ ประกอบด้วย ในเขตชลประทาน จำนวน 6.95 ล้านไร่ ได้แก่ นาปรัง 2 (นาปรัง) จำนวน 6.41 ล้านไร่ และ พืชไร่ พืชผัก จำนวน 0.54 ล้านไร่ และนอกเขตชลประทาน จำนวน 4.70 ล้านไร่ ได้แก่ นาปรัง 2 (นาปรัง) จำนวน 2.61 ล้านไร่ พืชไร่ พืชผัก จำนวน 2.09 ล้านไร่

3) การประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำช่วงฤดูแล้ง ปี 2564/2565 โดยแบ่งเป็นพื้นที่อุปโภคบริโภค เกษตรกรรม และคุณภาพน้ำ

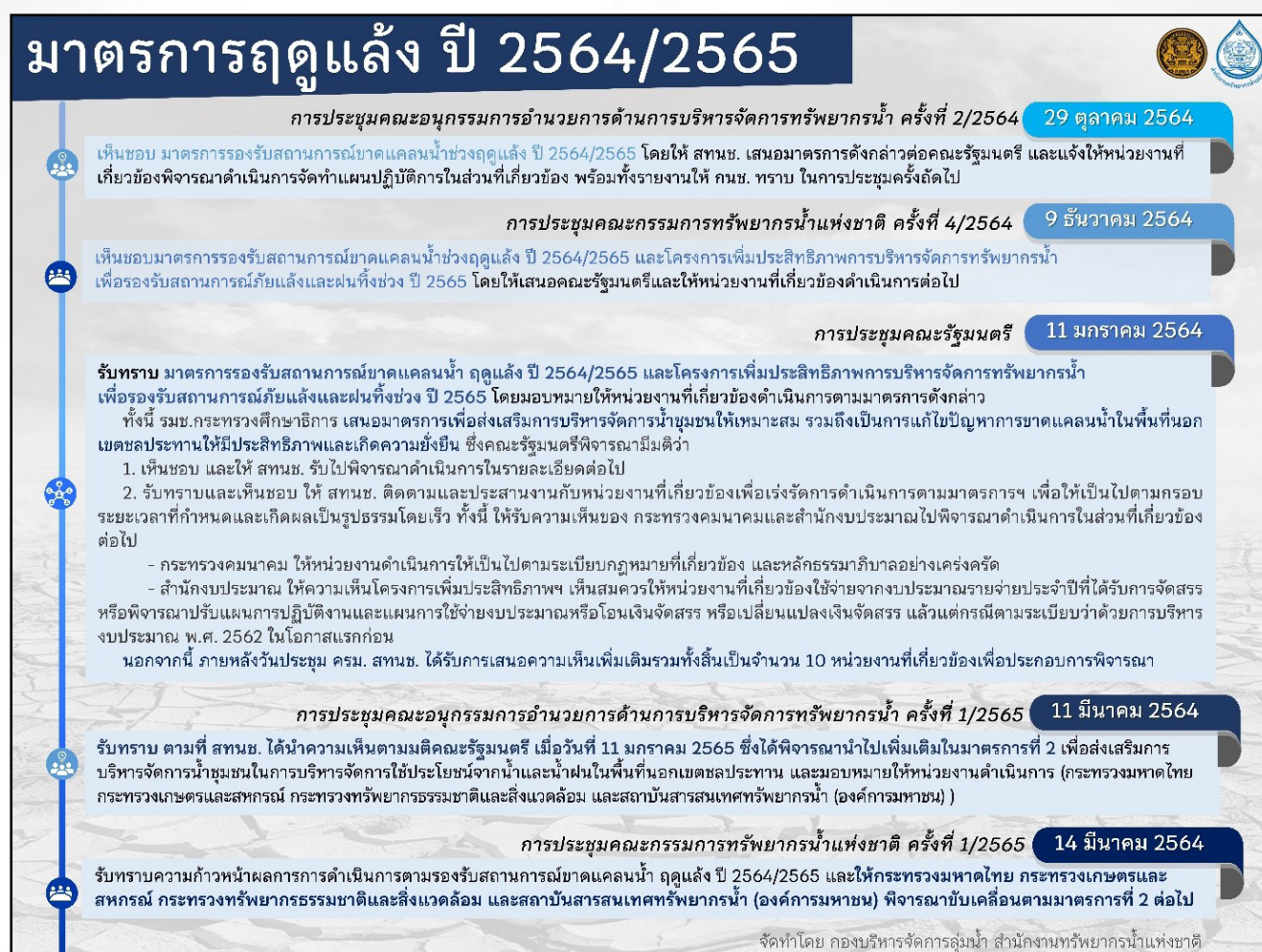
(1) ด้านอุปโภคบริโภค ประกอบด้วย ในเขตพื้นที่ให้บริการ กปภ. จำนวน 33 สาขา 24 จังหวัด ที่ต้องเฝ้าระวัง และนอกเขตพื้นที่ให้บริการ กปภ. (ประปาท้องถิ่น) จำนวน 5 จังหวัด (9 อำเภอ 25 ตำบล) ที่อาจจะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ

(2) ด้านการเกษตร นอกเขตชลประทาน ประกอบด้วย พื้นที่ปลูกนาปรัง 2 (นาปรัง) จำนวน 11 จังหวัด (28 อำเภอ 64 ตำบล) คาดว่าจะเสี่ยงขาดแคลนน้ำ และพื้นที่พืชต่อเนื่อง (ไม้ผลที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจ) จำนวน 4 จังหวัด (10 อำเภอ 23 ตำบล) พื้นที่จำนวน 32,604.25 ไร่

(3) ด้านคุณภาพน้ำ แม่น้ำสายหลักที่ต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา ท่าจีน แม่กลอง และบางปะกงในเขตบริการ กปน. คือ พื้นที่รับผิดชอบของ กปน. ฝั่งตะวันออก (กทม. และสมุทรปราการ) ในเขตบริการ กปน. 5 สาขา 3 จังหวัด

1.2.2 มาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 (มติคณะรัฐมนตรี 11 มกราคม 2565)

ในการกำหนดมาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 สทช. ได้บูรณาการทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดมาตรการฯ เพื่อเตรียมความพร้อมรับมือสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ช่วงฤดูแล้ง ปี 2564/2565 ให้มีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ ผ่านกลไกการทำงานของ กอนช. คณะอนุกรรมการอำนวยการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และ กนช. พร้อมทั้งเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบมาตรการฯ เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2565

Timeline มาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565

9 มาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2564/2565 มีรายละเอียดมาตรการ ดังนี้

(1) **เร่งเก็บกักน้ำ** ในแหล่งน้ำทุกประเภท โดยการสูบน้ำไปเก็บไว้ในอ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำใต้ดิน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ กษ. (ชล.) ทส. (ทน./ทบ.) มท. (กปน./กปภ./สธ./ปภ.)

(2) **จัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำสำรวจ ตรวจสอบ** พื้นที่ที่มีศักยภาพจะพัฒนาเป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำรองได้ และจัดทำแผนปฏิบัติการสำรองน้ำในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำดิบ เพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตร หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ กษ. (ชล.) ทส. (ทน./ทบ.) มท. (กปน./กปภ./สธ./คค. (จท.) อว. (สทอภ.) สททช. รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเพิ่มการส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำชุมชน นอกเขตชลประทาน โดยมอบหมายให้หน่วยงานที่มีภารกิจพิจารณาดำเนินการต่อไป (มท. กษ. ทส. และ สสน.)

(3) **ปฏิบัติการเติมน้ำให้กับแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรและพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำตามสภาพอากาศ** ที่เหมาะสมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ กษ. (פל.)

(4) **กำหนดการจัดสรรน้ำฤดูแล้ง**

- กำหนดแผนปริมาณน้ำจัดสรรในฤดูแล้งให้ชัดเจน และแจ้งแผนให้กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รับทราบและปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด

- ควบคุมการใช้น้ำของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนบนให้เป็นไปตามแผน และมีประสิทธิภาพ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบขาดแคลนน้ำด้านอุปโภคบริโภคของพื้นที่ลุ่มน้ำตอนล่าง โดยมอบหมาย กษ. และ ทส. ประสานกับประชาชนในพื้นที่ เพื่อควบคุมการส่งน้ำให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ และให้มีมาตรการรองรับในระยะต่อไป

- บริหารจัดการน้ำต้องคำนึงถึงระดับน้ำในทางน้ำที่อาจจะลดต่ำกว่าปกติ และสำรวจ ตรวจสอบ คั่นคลอง ถนนที่เชื่อมต่อกับทางน้ำ ในพื้นที่ที่อาจจะเกิดการทรุดตัว

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ กษ. (ชล.) ทส. (ทน./ทบ.) มท. (สธ.) พน.(พพ./กพผ.) คค. (ทล./ทช.)

(5) **วางแผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง** ระบุพื้นที่เพาะปลูกและแหล่งน้ำที่นำมาใช้ให้ชัดเจนในรูปแบบแผนที่ เพื่อให้การเพาะปลูกสอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุนที่มีอยู่ โดยส่งเสริมสนับสนุนการเพาะปลูกในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเป็นอันดับแรก และกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขการเพาะปลูกนอกแผนอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและความเสียหายที่จะเกิดขึ้น กรณีไม่อาจสนับสนุนน้ำเพื่อการเพาะปลูกได้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ กษ. (ชล./กสภ./พด.) ทส. (ทน) มท. (สธ.) และ อว. (สทอภ.)

(6) **เตรียมน้ำสำรองสำหรับพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อสนับสนุนน้ำเตรียมแปลงเพาะปลูกข้าวรอบที่ 1** ในช่วงเดือนเมษายน 2565 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ กษ. (ชล.)

(7) **เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ** ในแม่น้ำสายหลัก สายรองและเตรียมแผนปฏิบัติการรองรับกรณีเกิดปัญหา และควบคุมการปล่อยน้ำเสียจากภาคอุตสาหกรรม การเกษตร และชุมชนลงสู่แหล่งน้ำ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีดังนี้ มท. (ปค./สธ./กปน./กปภ.) ทส. (คพ.) อภ. (กรอ./กนอ.) และ กษ. (กสภ./กวก./กปศ./กปม.)

(8) **ติดตาม ประเมินผล** เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน เฝ้าระวัง และรายงานเป็นประจำ ทุกเดือนอย่างต่อเนื่อง ในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำต่อ กอนช. ในกรณีเกิดภัยแล้ง ขอให้ ปภ. รายงานมายัง กอนช. สถานการณ์และการให้ความช่วยเหลือ โดยทันที สททช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น มท.

(สธ./จังหวัด/ปภ.) กษ. (ชล./กสก.) ทส. (ทน.) และ อว. (สทอภ.)

(9) สร้างการรับรู้สถานการณ์และแผนจัดสรรน้ำ ให้ทุกภาคส่วนเกิดความร่วมมือในการใช้น้ำอย่างประหยัด และเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ สามารถให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุได้ทันที ทุกงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการ

ทั้งนี้ สททช. จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ เพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี 2565 (งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น) มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาและบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากสถานการณ์อุทกภัยที่ผ่านมา พื้นที่ขาดแคลนน้ำหรือเสี่ยงภัยแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง ส่งเสริมให้เกิดการสร้างอาชีพ รายได้และการจ้างแรงงานให้กับประชาชน หรือผู้ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งและเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในภาพรวมของประเทศ โดยมีพื้นที่เป้าหมายเป็นพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ หรือพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งฝนทิ้งช่วงตามที่กองอำนวยการน้ำแห่งชาติกำหนดในพื้นที่ทั่วประเทศ หรือจำเป็นต้องเร่งรัดดำเนินการเพื่อการแก้ไข/บรรเทาปัญหาโดยเร่งด่วน หรือที่ได้รับความเสียหายจากอุทกภัย ระยะเวลาดำเนินการ 120 วัน นับตั้งแต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ซึ่งเป็นการขอรับการสนับสนุนงบประมาณและประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนงานโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่จำเป็นต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูแล้ง แต่ยังไม่มีความชัดเจนงบประมาณ

▶ 1.3 การติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ระหว่างฤดูแล้ง)

1.3.1 ผลการดำเนินงานมาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565

จากการติดตามการดำเนินงานและรายงานผลเป็นระยะ ทำให้การขับเคลื่อนมาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 มีประสิทธิภาพและทันต่อสถานการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นสรุปได้ดังนี้

มาตรการรองรับ	สรุปผลการดำเนินการ
มาตรการที่ 1 เร่งเก็บกักน้ำ ในแหล่งน้ำทุกประเภท โดยการสูบน้ำไปเก็บไว้ในอ่างเก็บน้ำ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำใต้ดิน	แหล่งน้ำขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็ก และแหล่งน้ำธรรมชาติวันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 สามารถกักเก็บน้ำ 61,849 ล้านลูกบาศก์เมตร
มาตรการที่ 2 จัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ สำรวจ ตรวจสอบพื้นที่ที่มีศักยภาพจะพัฒนาเป็นแหล่งเก็บกักน้ำสำรองได้ และส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำชุมชน	ลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่และกรุงเทพมหานคร จำนวน 444 แห่งสามารถสำรองน้ำได้ 181 ล้านลูกบาศก์เมตร และแหล่งน้ำสำรองผลิตประปาอีก 17 สาขาที่เฝ้าระวังเพิ่มเติม 82 ล้านลูกบาศก์เมตร (ข้อมูล 1 มกราคม 2565) และเพิ่มการส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำชุมชน โดยการจัดหาแหล่งน้ำสำรองในพื้นที่ชุมชนดำเนินการภายใต้โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี 2565 พร้อมทั้งมอบหมายให้หน่วยงานที่มีภารกิจพิจารณาดำเนินการต่อไป (มท. กษ. ทส. และ สสน.)
มาตรการที่ 3 ปฏิบัติการเติมน้ำให้กับแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรและพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ	ให้กับแหล่งน้ำในพื้นที่เกษตรและพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ ปัจจุบันกรมชลประทานและการบินเกษตร ได้ตั้งหน่วยปฏิบัติการทำฝนหลวงจำนวน 11 หน่วย เพื่อจัดทำฝนหลวงในพื้นที่ที่กำหนด เครื่องบินพร้อมขึ้นบิน 26 ลำ ผลการขึ้นปฏิบัติการ 411 เที่ยวบิน ได้ทำการป้องกันและแก้ไขภัยแล้งพื้นที่ได้รับประโยชน์ 54.5 ล้านไร่ และเติมน้ำต้นทุนให้อ่างฯ 12.5 ล้านลูกบาศก์เมตร (ข้อมูล ณ 30 เมษายน 2565)

มาตรการรองรับ	สรุปผลการดำเนินการ
มาตรการที่ 4 กำหนดการจัดสรรน้ำ ฤดูแล้ง ติดตาม กำกับให้เป็นไปตามแผน เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบการขาดแคลนน้ำ อุปโภคบริโภค พร้อมจัดทำทะเบียนผู้ใช้น้ำ	ได้มีการจัดทำแผนจัดสรรน้ำทั้งประเทศ 1 พฤศจิกายน 2564 – 30 เมษายน 2565 จำนวน 16,678 ล้านลูกบาศก์เมตร จัดสรรน้ำ 17,979 ล้านลูกบาศก์เมตร (108%)
มาตรการที่ 5 วางแผนเพาะปลูกพืชฤดู แล้ง ส่งเสริมสนับสนุนการเพาะปลูกในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยเป็นอันดับแรก	แผนเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง 11.65 ล้านไร่ ข้อมูล 1 พฤศจิกายน 2564 – 30 เมษายน 2565 มีการเพาะปลูก 13.34 ล้านไร่ (114%) แบ่งเป็น 1) พื้นที่นารอบที่ 2 (นาปรัง) 11.23 ล้านไร่ ที่เก็บเกี่ยวแล้ว 7.38 ล้านไร่ ซึ่งการมีเพาะปลูกนารอบที่ 3 พื้นที่ในเขตชลประทาน 65,165 ไร่ และ 2) พืชไร่พืชผัก 2.05 ล้านไร่ โดยมีการติดตามการขึ้นทะเบียนการเพาะปลูกนารอบที่ 2 ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 ทั้งประเทศ 342,209 ครัวเรือน 5,509,691 ไร่ จากการใช้น้ำในฤดูแล้งเกินกว่าแผนจัดสรรน้ำและมีการเพาะปลูกนารอบที่ 2 (นาปรัง) มากกว่าแผนในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยาและลุ่มน้ำข้างเคียง 22 จังหวัดของภาคกลาง สททช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงได้มีมาตรการในการบริหารจัดการน้ำโดยส่งน้ำแบบรอบเวรตามแผนการส่งน้ำของ ขป. ให้ใช้แหล่งน้ำสำรองในพื้นที่และขอความร่วมมือจากกระทรวงมหาดไทย (มท.) ในการควบคุมดูแลการลำเลียงน้ำให้สอดคล้องกับแผนการส่งน้ำของ ขป. เพื่อไปถึงพื้นที่ปลายน้ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่พื้นที่ท้ายเขื่อนภูมิพลและเขื่อนสิริกิติ์จนถึงบริเวณเขตฝักระวังน้ำเค็มรุกตัวของแม่น้ำเจ้าพระยา (สถานีสูบน้ำดิบสำแล) และไม่จัดสรรน้ำสนับสนุนการทำนารอบที่ 3
มาตรการที่ 6 เตรียมน้ำสำรองสำหรับ พื้นที่ลุ่มต่ำ เพื่อสนับสนุนน้ำเตรียมแปลง	กรมชลประทานได้ดำเนินการเก็บน้ำหลากช่วงฤดูฝน ปี 2564 มาใช้สำหรับการเตรียมแปลงในพื้นที่ลุ่มต่ำ 11 ทุ่ง ปริมาณ 1,388 ล้านลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันมีการลงพื้นที่กำกับดูแลบรรณรักษ์และประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับทราบการส่งน้ำในช่วงนี้ เพื่อการเพาะปลูกข้าวนาปีในพื้นที่ลุ่มต่ำ 1.22 ล้านไร่

มาตรการรองรับ	สรุปผลการดำเนินการ
มาตรการที่ 7 ฝักระวังคุณภาพน้ำ ในแม่น้ำสายหลัก สายรองและเตรียมแผนรองรับกรณีเกิดปัญหา	สถานการณ์คุณภาพน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตรในแม่น้ำสายหลักทั่วประเทศ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ และมีการฝักระวังน้ำเค็มรุก 4 ลำน้ำหลัก (แม่น้ำเจ้าพระยา/แม่น้ำบางปะกง/แม่น้ำท่าจีน/แม่น้ำแม่กลอง) อย่างต่อเนื่อง รวมถึงพื้นที่ฝักระวังคุณภาพน้ำในเขต กปน. (กรุงเทพฯ และสมุทรปราการฝั่งตะวันออก) อยู่ในเกณฑ์ปกติ โดย ชป. ร่วมกับ กปน. มีแผนเพิ่มการระบายน้ำเพื่อผลักดันน้ำเค็มให้สอดคล้องกับช่วงน้ำทะเลหนุนสูง และปฏิบัติการผลักดันลิ้มความเค็ม จำนวน 7 ครั้ง และในเขต กปน. 5 สาขา 3 จังหวัด พบว่า 3 สาขาในพื้นที่ จ. ฉะเชิงเทรา (สาขา ฉะเชิงเทรา บางปะกง และบางคล้า) มีค่าความเค็มเกินเกณฑ์ปกติในบางช่วงเวลา (ช่วงข้อมูล 1 พฤศจิกายน 2564 – 30 เมษายน 2565)
มาตรการที่ 8 ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามแผน	มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นรายสัปดาห์ และรายเดือน สทอภ. ร่วมกับ สทนช. และ กษ. ได้ร่วมกันดำเนินการพัฒนาระบบติดตามสถานการณ์ภัยพิบัติและการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2564/2565 (Thailand Crop Monitoring in Dry Season System) ในรูปแบบ Dashboard (อยู่ระหว่างการดำเนินการ) และจากการติดตามประกาศพื้นที่เขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ (ภัยแล้ง) ช่วงฤดูแล้ง ปี 2564/2565 โดย ปก. พบว่า ไม่มีพื้นที่ประกาศภัยแล้ง
มาตรการที่ 9 สร้างการรับรู้สถานการณ์ และแผนจัดสรรน้ำ ให้ทุกภาคส่วนเกิดความร่วมมือในการใช้น้ำอย่างประหยัด และเป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้	สถานการณ์น้ำในช่วงฤดูแล้งอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2564 ถึง 30 เมษายน 2565 จำนวน 1,529 ครั้ง ทุกหน่วยงานภายใต้ กอนช.

6 เตรียมน้ำสำรอง สำหรับพื้นที่ลุ่มต่ำ

กรมชลประทานวางแผนสำรองน้ำ
เตรียมแปลงในพื้นที่ลุ่มต่ำ

11 กุ้ง ช่วงต้นฤดูฝน ปี'65
ปริมาณน้ำ
1,388 ล้าน ลบ.ม.
พื้นที่ **1.22** ล้านไร่

(ขม.) มีการลงพื้นที่สำรวจตรวจสอบระดับและปริมาณน้ำในพื้นที่ลุ่มต่ำและเตรียมการ
การส่งน้ำในช่วงต้นฤดูฝน ปี 2565 เพื่อการเพาะปลูกข้าวนาปีในพื้นที่ลุ่มต่ำ

จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ 12

7 เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ความเค็ม)

4 แม่น้ำสายหลัก (ข้อมูล 1 W.S. 84 - 30 เม.ย. 65)

- แม่น้ำเจ้าพระยา
- แม่น้ำท่าจีน
- แม่น้ำบางปะกง
- แม่น้ำแม่กลอง

อยู่ในเกณฑ์ปกติ

(เกณฑ์แม่น้ำเจ้าพระยา วันที่ 24 ธ.ค. 64 ถึง 0.28 กรัม/ลิตร)

- โขงเจ็ด กม. (2 จังหวัด) กรุงเทพฯ (ฝั่งตะวันออก) และสมุทรปราการ

ค่าความเค็มสภาพน้ำทะเล อยู่ในเกณฑ์ปกติ

--โดย สป. ร่วมกับ กปน. ดำเนินการตรวจวัดค่าความเค็มน้ำที่บริเวณคลองเชื่อมระหว่างท่าหลวงและ
แคว้นปฏิบัติการ Water Hammer Flow Operation จำนวน 7 ครั้ง ช่วงวันที่ 1 เม.ย. - 30 เม.ย. 65

- โขงเจ็ด กม. 5 สาขา 3 จังหวัด พบว่า 3 สาขาในพื้นที่ 9, 0-รังสิต (สาขาต่อรังสิต) และ
บางปะกง และ บางคล้า มีค่าความเค็มเกินเกณฑ์ปกติในช่วงเวลา

(กทม.) ตรวจวัดค่าความเค็ม แม่น้ำเจ้าพระยา 9 สถานี (ประจำสำนักงาน)

(พท. กปน.) ตรวจวัดค่าความเค็ม 4 แม่น้ำสายหลัก

(กปน.) ติดตามสถานการณ์น้ำและคุณภาพน้ำ (ประจำวัน)

(ปณ.) ปรับปรุงข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานปัจจุบันที่ 9,237 ราย

จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานชลประทานที่ 12

สรุปผลการติดตามการดำเนินการ

9 มาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/65

1 เร่งเก็บกักน้ำ ฤดูแล้ง ปี'64/65 (ถึงวันที่ 1 พ.ย. 2564)

61,849 ล้าน ลบ.ม.

(อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่/กลาง/เล็ก และแหล่งน้ำธรรมชาติ)

2 จัดหาแหล่งน้ำสำรอง ในพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำ

ลุ่มน้ำเจ้าพระยาใหญ่และกรุงเทพมหานคร

444 แห่ง **181** ล้าน ลบ.ม.

แหล่งน้ำสำรองผลิตน้ำประปา

17 สาขา กปภ. ที่เฝ้าระวังเพิ่มเติม **82.12** ล้าน ลบ.ม.

การส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำชุมชน เฝ้าระวังงานที่มีการกักน้ำดำเนินการแล้ว

3 ปฏิบัติการเติมน้ำ

กรมฝนหลวงตั้งหน่วย **11** หน่วย (เครื่องบิน 26 ลำ)

ปฏิบัติการทำฝนหลวง ผลการขึ้นปฏิบัติการ 411 เที่ยวบิน
1. ป้อนกุ่มและแก่งกักน้ำ พื้นที่ได้รับประโยชน์ 54.5 ล้านไร่
2. เติมน้ำดินกุ่มให้อ่างฯ 12.5 ล้าน ลบ.ม.

Supply

4 กำหนด การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง

ผลการจัดสรรน้ำทั้งประเทศ
(ณ วันที่ 30 เม.ย. 65)

17,972 ล้าน ลบ.ม. (108 % ของแผน)
(แผน 16,677 ล้าน ลบ.ม.)

5 วางแผนเพาะปลูกพืช ฤดูแล้ง

(ณ วันที่ 27 เม.ย. 65)

เพาะปลูกพืช
ฤดูแล้ง

13.34 ล้านไร่ (แผน 11.65 ล้านไร่)

นาปรังที่ 2
11.23 ล้านไร่
(แผน 9.02 ล้านไร่)
เก็บเกี่ยวแล้ว 7.38 ล้านไร่

พืชไร่พืชผัก
2.05 ล้านไร่
(แผน 2.63 ล้านไร่)

*มีการเพาะปลูกนาปรังที่ 3 65,156 ไร่

จำนวนการขึ้นทะเบียน
เพาะปลูกนาปรังที่ 2 **342,209** ครั้งเรือน **5,509,691** ไร่

จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

สรุปการติดตามผลการดำเนินการ

9 มาตรการรองรับสถานการณ์ขาดแคลนน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/65

6 เตรียมน้ำสำรอง สำหรับพื้นที่ลุ่มต่ำ

กรมชลประทานวางแผนสำรองน้ำ

เตรียมแปลงในพื้นที่ลุ่มต่ำ **11** กุ่ม

ช่วงต้นฤดูฝน ปี'65

ปริมาณน้ำ **1,388** ล้าน ลบ.ม.

7 เฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ความเค็ม)

4 แม่น้ำสายหลัก

(30 เม.ย. 65)

- แม่น้ำเจ้าพระยา
- แม่น้ำท่าจีน
- แม่น้ำบางปะกง
- แม่น้ำแม่กลอง

อยู่ในเกณฑ์ปกติ

• ในเขต กปบ. (2 จังหวัด)
กรุงเทพมหานคร (ฝั่งตะวันออก) สมุทรปราการ
ค่าความเค็มสูบน้ำดิบสำแล อยู่เกณฑ์ปกติ
**โดย ขป. ร่วมกับ กปบ. มีแผนพัฒนาระบบน้ำพ้อนผลักดันน้ำเค็มให้
สอดคล้องกับช่วงน้ำทะเลหนุนสูง และปฏิบัติการ Water Hammer Flow
Operation จำนวน 7 ครั้ง ช่วงวันที่ 1 เม.ย. - 30 เม.ย. 65
• ในเขต กปภ. 5 สาขา 3 จังหวัด
พบว่า 3 สาขาในพื้นที่ จ. ฉะเชิงเทรา (สาขาฉะเชิงเทรา สาขาบางปะกง และ
สาขาบางล้า) มีค่าความเค็มเกินเกณฑ์ปกติในบางช่วงเวลา

Demand

8 ติดตามประเมินผล

ติดตามสถานการณ์

รายสัปดาห์ รายเดือน

ช่วงวันที่ 1 พ.ย. 64 - 30 เม.ย. 65

พบว่า ปก. ไม่มีพื้นที่ประกาศภัยแล้ง

9 สร้างการรับรู้ สถานการณ์น้ำและ แผนการบริหารจัดการน้ำ

ประชาสัมพันธ์ สร้างการรับรู้
สถานการณ์น้ำและการประหยัดน้ำ
อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ 1 พ.ย. 64 -
30 เม.ย. 65 จำนวน 1,529 ครั้ง

จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

1.3.2 ผลการดำเนินการโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี 2565 (งบกลาง)

เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2565 คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 (งบกลางรายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น) เพื่อดำเนินโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อรองรับสถานการณ์ภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ปี 2565 ตามที่ สททช. เสนอ รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,525 โครงการ วงเงินงบประมาณ 5,615.4699 ล้านบาท และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของสำนักงานงบประมาณและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป โดยสามารถจำแนกรายภาค ดังนี้

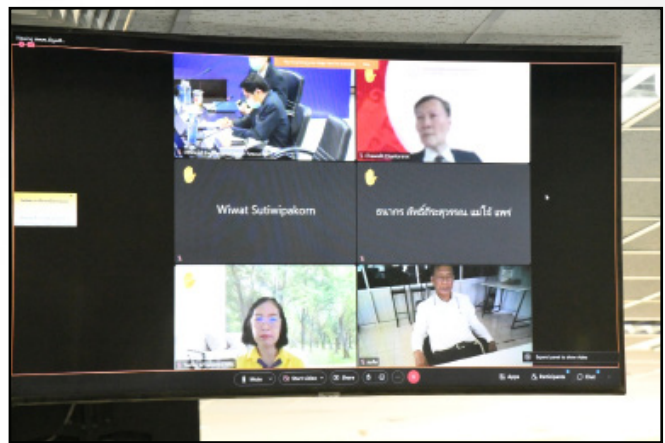
ภูมิภาค	จำนวน (โครงการ)	วงเงิน (ล้านบาท)
• ภาคเหนือ (16 จังหวัด)	782	1,859.4051
• ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (14 จังหวัด)	1,224	2,106.9244
• ภาคกลาง (10 จังหวัด)	265	1,151.0604
• ภาคตะวันออก (7 จังหวัด)	183	385.7624
• ภาคใต้ (4 จังหวัด)	71	112.3176
รวมทั้งประเทศ (51 จังหวัด)	2,525	5,615.4699

ทั้งนี้ เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จจะมีพื้นที่รับประโยชน์ประมาณ 67,616 ไร่ มีปริมาณน้ำเพิ่มขึ้น 33.88 ล้านลูกบาศก์เมตร ประชาชนได้รับประโยชน์ 76,004ครัวเรือน

▶ 1.4 การประเมินผลการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (สิ้นสุดฤดูแล้ง)

จากการประชุมสัมมนาถอดบทเรียนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2565 ณ ห้องประชุมน้ำปิง ชั้น 4 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ มีผู้เข้าร่วมประชุมรวมทั้งสิ้น 230 คน ประกอบด้วย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาคส่วนต่าง ๆ 7 กระทรวง 30 หน่วยงาน รวมทั้งผู้แทนคณะกรรมการลุ่มน้ำและเครือข่ายองค์กรผู้ใช้น้ำ ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการ และภาคเอกชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมถอดบทเรียนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 ที่ผ่านมา จากปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ในกระบวนการทำงาน แบบบูรณาการร่วมกัน พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน เพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูแล้งในปีถัดไปให้มีประสิทธิภาพและเกิดความสมบูรณ์ สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหา ภัยแล้งได้อย่างทันท่วงที เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนให้ได้มากที่สุด

สัมมนาถอดบทเรียน

การบริหารจัดการน้ำฤดูแล้ง ปี 2564/65

วันอังคารที่ 31 พฤษภาคม 2565
เวลา 9.00 - 16.30 น.
ณ ห้องประชุมน้ำปิง ชั้น 4 สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
และผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

จัดการโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

เอกสารแนบ
ประกอบการประชุม

1

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้การนำเสนอผลการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูแล้ง ปี 2564/2565 จำนวน 15 หน่วยงาน พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนเพื่อนำไปปรับปรุงมาตรการในปีถัดไป สามารถสรุปประเด็นได้ดังนี้

1. ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งเกินแผนทุกปี ควรให้มีการเพิ่มมาตรการลดความต้องการใช้น้ำ (Demand) ส่งเสริมรายได้ และหารี้อระดับนโยบายในการส่งเสริมการเพาะปลูกชนิดอื่นๆ เพื่อให้เกิด Water Productivity

2. การส่งเสริมความเข้มแข็งการบริหารจัดการน้ำชุมชน ระดับท้องถิ่น (อปท.) มีความสำคัญในการขับเคลื่อนมาตรการระดับพื้นที่ ซึ่งยังขาดศักยภาพในหลายด้าน โดยเฉพาะพื้นที่นอกเขตชลประทาน ควรมีพี่เลี้ยงสนับสนุน (หน่วยงานที่มีศักยภาพ)

ที่มา: สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)

3. การเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ นอกเหนือจากค่าความเค็มแล้ว ควรเพิ่มการติดตามค่าตรวจวัดคุณภาพน้ำ ในทุกขนาดของแหล่งน้ำ และพบว่าปัญหาคุณภาพน้ำเสียมาจากชุมชนมากที่สุด สำหรับปัญหาน้ำเค็มรุกล้ำ ส่งผลต่อคุณภาพน้ำอุปโภคบริโภคและการเกษตร วิธีการใช้น้ำดิบไล่น้ำเค็มทำให้สูญเสียน้ำต้นทุนจำนวนมาก ควรมีการศึกษาเพิ่มเติม ทุกภาคส่วนมีบูรณาการจัดทำ Big Project ร่วมกัน เพื่อให้ปัญหาได้รับการแก้ไข ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม

4. การจัดหาแหล่งน้ำสำรองทั้งแหล่งน้ำผิวดินและใต้ดิน ควรมีการร่วมมือระหว่าง อปท. กับหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการสำรวจเพื่อจัดทำบัญชีแหล่งน้ำ นำไปสู่การแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำระดับชุมชน

การเตรียมรับมือบริหารจัดการน้ำ ฤดูฝน

ปี 2565

▶ 2.1 กรอบปฏิบัติการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำฤดูฝน

ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ได้รับความเห็นชอบจาก กนช. และหน่วยงานได้นำไปใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานแล้วนั้น แบ่งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำช่วงฤดูฝน เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม สิ้นสุดวันที่ 31 ตุลาคม ยกเว้นภาคใต้เพราะระยะเวลาของฤดูฝนจะยาวนานกว่าภูมิภาคอื่น โดยขั้นตอนหลักแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ได้แก่

1. การเตรียมการและการสร้างการรับรู้ (ก่อนฤดู)
2. การวิเคราะห์ คาดการณ์และติดตามสถานการณ์ (ระหว่างฤดู)
3. การประเมินผลเมื่อสิ้นสุดฤดูกาล (สิ้นสุดฤดู)

ปฏิทินการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ได้รับความเห็นชอบจาก กนช.

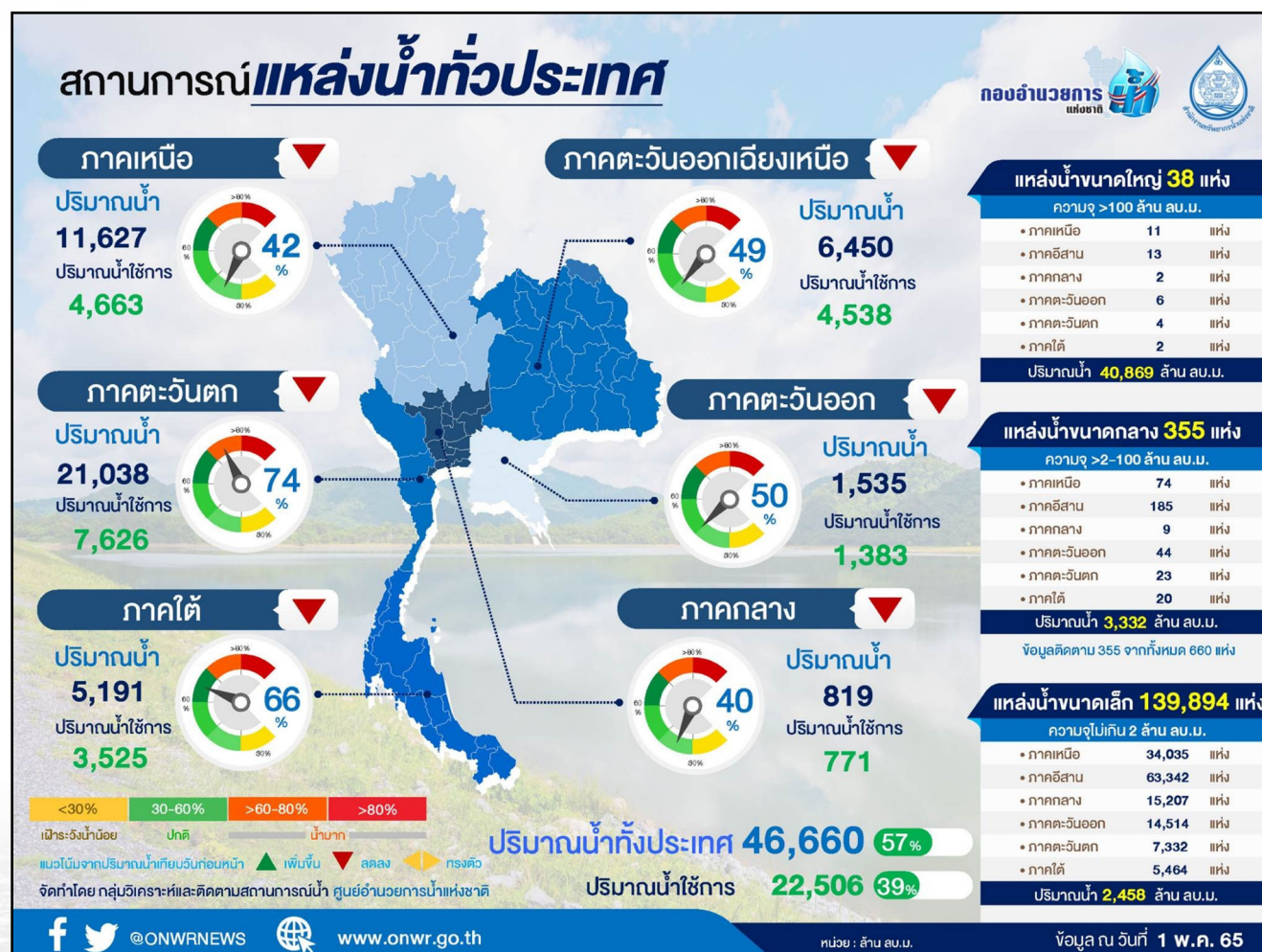
▶ 2.2 การเตรียมความพร้อมการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ก่อนฤดูฝน)

2.2.1 การวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำและคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ

1) การวางแผนบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ฤดูฝน ปี 2565

1.1) ปริมาณน้ำต้นฤดูฝนปี 2565 ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 แหล่งน้ำทั่วประเทศ (แหล่งน้ำขนาดใหญ่/ขนาดกลาง/ขนาดเล็ก) มีปริมาณน้ำ 46,660 ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 57 มีปริมาณน้ำใช้การ รวม 22,506 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ 35 แห่ง ทั่วประเทศ มีปริมาณน้ำใช้การรวม 17,143 ล้านลูกบาศก์เมตรโดยได้กำหนดแนวทางในการบริหารจัดการน้ำ ปี 2565 ในช่วงฤดูฝน ให้หน่วยงานวางแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และให้พิจารณาใช้น้ำฝนเป็นหลักโดยมีกิจกรรมการใช้น้ำในช่วงฤดูฝนตามลำดับความสำคัญรวม 115,168 ล้านลูกบาศก์เมตร

(1) การอุปโภคบริโภค	รวม	3,398	ล้านลูกบาศก์เมตร
(2) การรักษาระบบนิเวศ	รวม	14,582	ล้านลูกบาศก์เมตร
(3) การเกษตรกรรม	รวม	96,149	ล้านลูกบาศก์เมตร
(4) การอุตสาหกรรม	รวม	1,039	ล้านลูกบาศก์เมตร

ความต้องการใช้น้ำ **ฤดูฝน** ปี 2565

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

อุปโภคบริโภค

3,398

ในเขต ชป. 2,329 | นอกเขต ชป. 1,069

3%

เกษตรกรรม

83% 96,149

ในเขต ชป. 22,074 | นอกเขต ชป. 74,075

อุตสาหกรรม

1,039

ในเขต ชป. 508 | นอกเขต ชป. 531

1%

4 กิจกรรมหลัก
ทั่วประเทศ

115,168

ในเขต ชป. 31,762

นอกเขต ชป. 83,406

รักษาระบบนิเวศ

13% 14,582

ในเขต ชป. 6,850 | นอกเขต ชป. 7,732

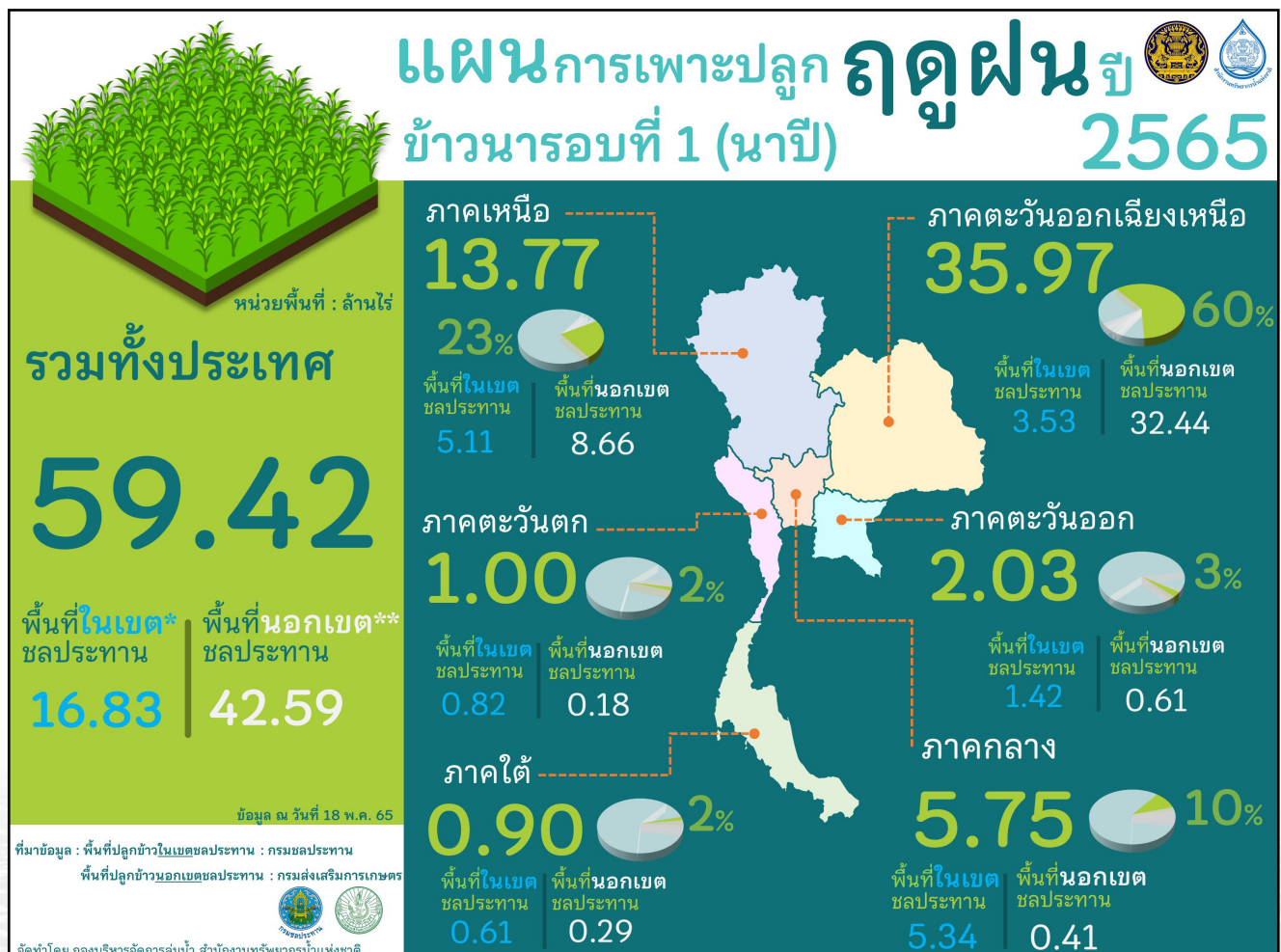
ที่มาข้อมูล : ในเขต ชป. กรมชลประทาน และ นอกเขต ชป. กรมทรัพยากรน้ำ

จัดทำโดย กองบริหารจัดการลุ่มน้ำ สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

1.2) แผนเพาะปลูกฤดูฝน ปี 2565 โดย ชป. และ กสก. วางแผนการเพาะปลูกนารอบที่ 1 (นาปี) ทั้งประเทศ จำนวน 59.42 ล้านไร่ ประกอบด้วย ในเขตชลประทาน จำนวน 16.83 ล้านไร่ และนอกเขตชลประทาน จำนวน 42.59 ล้านไร่ สรุปรายละเอียดดังนี้

(1) ภาคเหนือ	รวม	13.77	ล้านไร่
(2) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	รวม	35.97	ล้านไร่
(3) ภาคกลาง	รวม	5.75	ล้านไร่
(4) ภาคตะวันออก	รวม	2.03	ล้านไร่
(5) ภาคตะวันตก	รวม	1.00	ล้านไร่
(6) ภาคใต้	รวม	0.90	ล้านไร่

2) การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ

กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ โดย สทช. ร่วมกับ สสน. คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ ช่วงฤดูฝน ปี 2565 ดังนี้

2.1) การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม โดยนำข้อมูลสถิติการเกิดอุทกภัยมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลฝนคาดการณ์ในระบบ One Map มีรายละเอียดดังนี้

1) ข้อมูลสถิติการเกิดอุทกภัยเพื่อวิเคราะห์แผนที่เสี่ยงอุทกภัยที่หน่วยงานจัดทำไว้ (Baseline Potential Risk Maps)

- พื้นที่ประสบอุทกภัยซ้ำซากในรอบ 9 ปี (ปี 2556 – 2564) จาก ปภ.
- แผนที่น้ำท่วมจากภาพถ่ายดาวเทียม ปี 2549 – 2562 จาก GISTDA
- พื้นที่เตือนภัยอพยพ ปี 2549 – 2562 จาก ทน.
- สถานีเฝ้าระวังเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม 2563 จาก ชป.
- พื้นที่ศักยภาพการเกิดน้ำท่วมฉับพลัน (ปี 2562) จาก ทธ. และ สสน.
- ข้อมูลประกอบอื่น ๆ เช่น ลำน้ำเส้นทางน้ำ

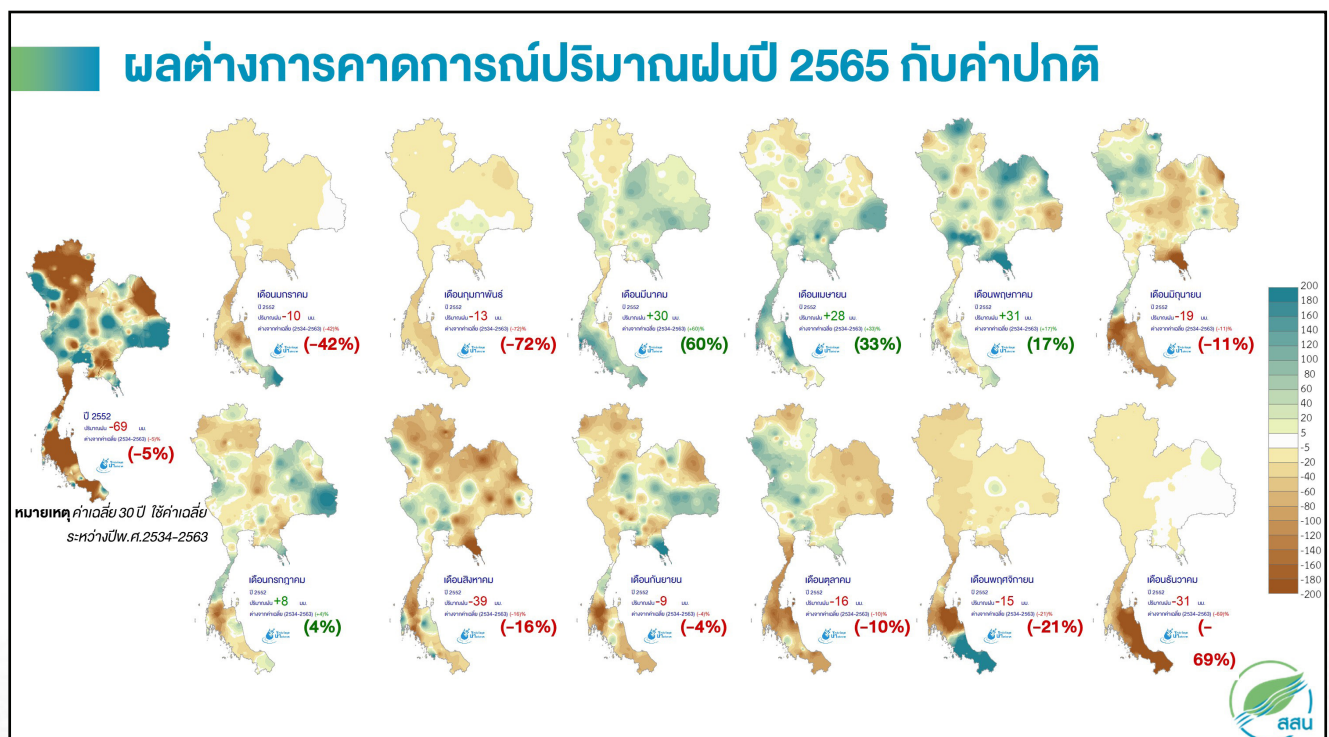
2) ข้อมูลฝนคาดการณ์รายเดือนในระบบ One Map

• คาดการณ์ฝนรายเดือนพฤษภาคม - ตุลาคม 2565 และปริมาณฝนตรวจวัดเดือนเมษายน 2565 จากอต.

• ผลคาดการณ์ฝนรายเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม 2565 ของ จาก

ซึ่งสามารถคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในช่วงเดือนพฤษภาคม - ธันวาคม 2565 สรุปได้

ดังนี้

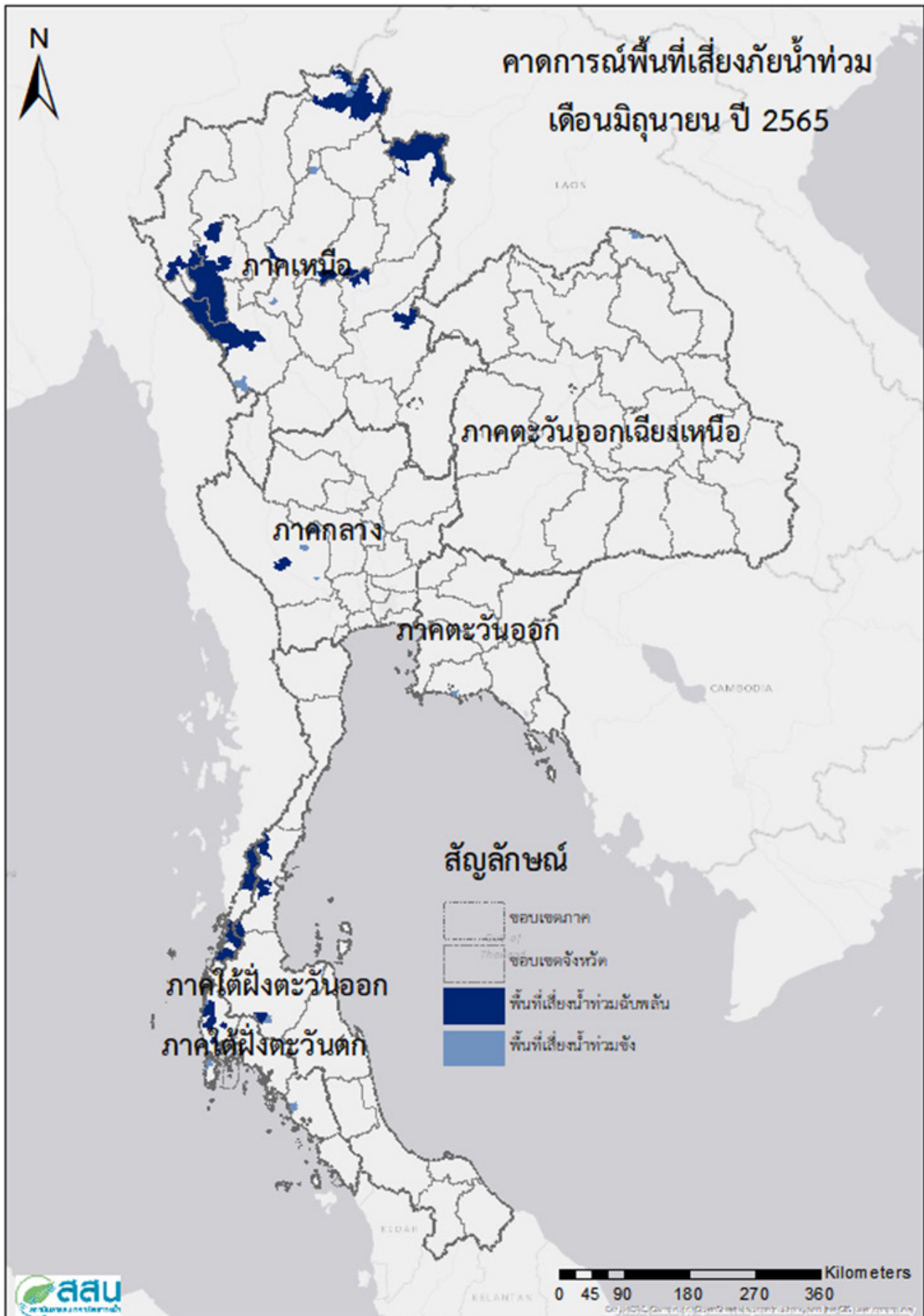
พื้นที่	จำนวนพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม ปี 2565*							
	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.**	ธ.ค.**
จังหวัด	28	18	30	41	57	61	36	13
อำเภอ	111	55	138	152	335	300	215	89
ตำบล	389	132	602	425	1,316	1,291	1,070	300

หมายเหตุ :

- 1) * การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมมีการอัปเดตทุก ๆ ต้นเดือนตลอดช่วงฤดูฝน ปี 2565
- 2) ** คาดการณ์เดือนพฤศจิกายน-ธันวาคม 2565 ใช้ข้อมูลฝนคาดการณ์จาก สสน.
- 3) สามารถติดตามข้อมูลพื้นที่เสี่ยงและดาวน์โหลดได้ตาม QR Code ที่ปรากฏด้านล่างนี้

ตัวอย่างแผนที่แสดงพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมเดือนมิถุนายน 2565

2.2) การคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงฝนน้อยกว่าค่าปกติ โดยนำข้อมูลจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อคาดการณ์พื้นที่เสี่ยงฝนน้อยกว่าค่าปกติระหว่างเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2565 ได้แก่

- (1) ปริมาณฝนเฉลี่ย 30 ปี (ปี 2534 - 2563) ของ อต.
- (2) พื้นที่ประสบภัยแล้งซ้ำซากในรอบ 10 ปี ของ พต.
- (3) พื้นที่ประสบภัยแล้งซ้ำซาก 6 ปี (ปี 2558 - 2563) ของ ปภ. มาวิเคราะห์

ร่วมกับข้อมูลฝนคาดการณ์ในระบบ One Map ใช้ผลต่างของปริมาณฝนคาดการณ์ One Map สะสม 2 เดือน ที่น้อยกว่าปกติ 15 มิลลิเมตร พบว่า **ไม่มีพื้นที่เสี่ยงฝนน้อยกว่าค่าปกติระหว่างเดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม 2565**

2.2.2 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565 (มติคณะรัฐมนตรี 3 พฤษภาคม 2565)

สทช. ร่วมบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565 เพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นได้ทันต่อสถานการณ์ ผ่านกลไกการทำงานของ กอนช. คณะอนุกรรมการอำนวยการด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และ กนช. พร้อมทั้งเสนอคณะรัฐมนตรี ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบและเห็นชอบมาตรการฯ เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2565

13 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565 มีรายละเอียดมาตรการดังนี้

(1) คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม 2565 เป็นต้นไป

การดำเนินงาน/กลไก

- ประเมินพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมในช่วงเดือนมีนาคม – ธันวาคม 2565 และปรับปรุงข้อมูลทุกเดือน เพื่อส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เตรียมการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูฝน หน่วยรับผิดชอบ อต. สสน. และ สทนช.
- ประเมินพื้นที่เสี่ยงขาดแคลนน้ำจากภาวะฝนน้อยกว่าค่าปกติและฝนทิ้งช่วงในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม 2565 เพื่อให้หน่วยงานนำไปกำหนดแผนปฏิบัติเพื่อเตรียมดำเนินการในเชิงป้องกันล่วงหน้าในพื้นที่เสี่ยง หน่วยรับผิดชอบ อต. สสน. กทม. และ สทนช.

(2) การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก ดำเนินการภายในเดือนสิงหาคม 2565 หน่วยรับผิดชอบ กษ. มท. ชป. ทน. กสท. และ กทม

การดำเนินงาน/กลไก

- จัดทำแผนการใช้พื้นที่ลุ่มต่ำ / แก้มลิงเป็นพื้นที่หน่วงน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากบริหารจัดการเพื่อป้องกันและบรรเทาระดับความรุนแรงของน้ำท่วม รวมถึงจัดทำแผนเก็บกักน้ำไว้ใช้ก่อนสิ้นฤดูฝน เช่น พื้นที่ทุ่งบางระกำ และพื้นที่ลุ่มต่ำลุ่มน้ำเจ้าพระยาตอนล่าง รวมถึงพื้นที่ลุ่มต่ำภายในเขตพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- หลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับน้ำนองและการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสียหาย

(3) ทบทวน ปรับปรุงหลักเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำขนาดใหญ่ - กลาง และเขื่อนระบายน้ำ ดำเนินการภายในเดือนเมษายน 2565 หน่วยรับผิดชอบ ชป. ทน. กฟผ. พพ. และ กปม.

การดำเนินงาน/กลไก

- ทบทวน ปรับปรุงหลักเกณฑ์และมาตรฐานการบริหารจัดการน้ำ สำหรับใช้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เช่น เกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) / เกณฑ์การระบายน้ำเขื่อน/อาคารระบายน้ำ/การคาดการณ์ฝน / ประเมินน้ำไหลเข้าอ่างเก็บน้ำ
- ติดตามสถานการณ์น้ำในแหล่งน้ำขนาดใหญ่ – กลาง เพื่อเฝ้าระวังและควบคุมการบริหารจัดการน้ำให้เป็นไปตามเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำหรือเกณฑ์ควบคุม
- จัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำแหล่งน้ำขนาดใหญ่ – กลาง ในช่วงภาวะวิกฤติ

(4) ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์/ระบบระบายน้ำสถานีโทรมาตรให้พร้อมใช้งาน ดำเนินการภายในเดือนกรกฎาคม 2565 หน่วยรับผิดชอบ ชป. ทน. อต. กปม. กฟผ. พพ. สสน. สก. และ กทม.

การดำเนินงาน/กลไก

- ตรวจสอบสภาพความมั่นคง และซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุมบังคับน้ำ รวมทั้งระบบระบายน้ำ

• ตรวจสอบสถานีโทรมาตร ช่อมแซมให้มีสภาพพร้อมใช้งานได้ตามปกติในช่วงฤดูฝน รวมทั้งสามารถตรวจวัดแสดงผล และเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้ทุกหน่วยงานใช้ในการติดตามและเฝ้าระวังสถานการณ์ได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา

(5) ปรับปรุง แก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ ดำเนินการภายในเดือนกรกฎาคม 2565 หน่วยรับผิดชอบ ทล. ทช. ชป. ทน. จท. กทม. รฟท. และ สธ.

การดำเนินงาน/กลไก

• สำรวจ และจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการพื้นที่น้ำท่วม/พื้นที่ชะลอน้ำ และการปรับปรุงคูคลอง เพื่อเพิ่มพื้นที่รับน้ำ และระบายน้ำได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

• ทบทวน/ตรวจสอบ สิ่งกีดขวางการไหลของน้ำในระบบทางน้ำจากการศึกษาการจัดทำผังน้ำ เพื่อจัดทำแผนปรับปรุงแก้ไขต่อไป

(6) ขุดลอกคูคลองและกำจัดผักตบชวา ดำเนินการภายในเดือนกรกฎาคม 2565 หน่วยรับผิดชอบ ยผ. จท. ชป. สธ. กทม. GISTDA ทน. วว. และ สททช.

การดำเนินงาน/กลไก

• จัดทำแผนบูรณาการด้านเครื่องจักรเครื่องมือ/สารชีวภัณฑ์ในการกำจัดผักตบชวาและวัชพืช

• ดำเนินการขุดลอกคูคลอง

• ประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนในชุมชนช่วยกันจัดเก็บหรือกำจัดผักตบชวา

• มอบหมายคณะกรรมการอำนวยการบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาผักตบชวากำหนดแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหาผักตบชวาในช่วงก่อนฤดูฝน และระหว่างฤดูฝน 2565 ให้แล้วเสร็จภายในเดือนเมษายน 2565

(7) เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ ดำเนินการภายในเดือนกรกฎาคม 2565 หน่วยรับผิดชอบ ทน. ชป. ทบ. กทม. ทล. ทช. สธ. ปภ. กองบัญชาการกองทัพไทย กองทัพบก ทอ. ทร. สตช. GISTDA และ ฝล.

การดำเนินงาน/กลไก

• เตรียมความพร้อมแผนป้องกันและบรรเทาภาวน้ำท่วม ฝนน้อยกว่าค่าปกติฝนทิ้งช่วง และแผนเผชิญเหตุ

• เตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เฝ้าระวังสถานการณ์น้ำท่วม ฝนน้อยกว่าค่าปกติและให้ความช่วยเหลือได้ตลอด 24 ชั่วโมง

• เตรียมความพร้อมเครื่องจักรเครื่องมือให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานและเข้าช่วยเหลือได้ทันสถานการณ์

• ติดตามวิเคราะห์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม ฝนน้อยกว่าค่าปกติ ด้วยภาพถ่ายดาวเทียม และอากาศยานไร้คนขับ (UAV) กำหนดแนวทางและเงื่อนไขของการแจ้งเตือนตามระดับความรุนแรงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

• การปฏิบัติการฝนหลวงในช่วงฝนทิ้งช่วง

(8) **เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำ** ดำเนินการก่อนฤดูฝน – ตลอดช่วงฤดูฝน หน่วยรับผิดชอบ ชป. กฟผ. ทน. ทบ. สธ. กปน. และ กปภ.

การดำเนินงาน/กลไก

- วางแผนการจัดสรรน้ำให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ

- ลดการสูญเสียน้ำโดยการปรับปรุงวิธีการส่งน้ำและซ่อมแซมระบบการส่งน้ำ เพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้น้ำ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด

(9)* **ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยคัน/ทำนบ/พนังกั้นน้ำ** ดำเนินการก่อนฤดูฝน – ตลอดช่วงฤดูฝน หน่วยรับผิดชอบ สททช. สธ. ยผ. ชป. จท. ทล. ทช. สสน. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน/กลไก

- ตรวจสอบความมั่นคง แข็งแรง ของคันกั้นน้ำ ทำนบ พนังกั้นน้ำ
- ซ่อมแซม/ปรับปรุง ให้มีสภาพดี
- เตรียมแผนเสริมความสูงหากจำเป็น (แผนชั่วคราว)

(10)* **จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ** ดำเนินการภายในเดือนพฤษภาคม 2565 หน่วยรับผิดชอบ มท. สททช. ปภ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน/กลไก

- บูรณาการจัดทำแผนปฏิบัติการร่วมกับแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยในระดับชาติ และในระดับพื้นที่

- วางแผนจัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ ระดับต่าง ๆ (อย่างน้อยภาคละ 1 พื้นที่)

(11)* **ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย** ดำเนินการตลอดช่วงฤดูฝน หน่วยรับผิดชอบ สททช. มท. กท. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กองบัญชาการกองทัพอากาศ อต. ชป. ทน. สสน. GISTDA สธ. ปภ. กปส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน/กลไก

- ตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าสำหรับเผชิญเหตุในพื้นที่ เพื่อเตรียมความพร้อม และการบริหารจัดการสถานการณ์ โดยใช้การจัดตั้งศูนย์บัญชาการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าภาคได้เป็นต้นแบบ

- บูรณาการการทำงานร่วมกับกลไกการทำงานของแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ

- ตัวอย่าง คำสั่ง “ตั้งคณะทำงานอำนวยการบริหารจัดการน้ำส่วนหน้าในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม ภาคต่าง ๆ

(12) การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ดำเนินการช่วงก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝนหน่วย
รับผิดชอบ มท. กปส. สทนช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน/กลไก

สร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการเตรียมความพร้อม
รับสถานการณ์ช่วงฤดูฝน ปี 2565 ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้และเข้าใจผ่านคณะกรรมการลุ่มน้ำ
คณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด องค์กรผู้ใช้น้ำ เครือข่ายต่าง ๆ และประชาชน

(13) ติดตามประเมินผล ปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย ตลอดช่วงฤดูฝน หน่วย
รับผิดชอบ สทนช. และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินงาน/กลไก

- กำหนดประเด็นตัวชี้วัดการดำเนินการ (กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์)
- ติดตาม วิเคราะห์ ประเมินสถานการณ์น้ำร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างใกล้ชิด
- สรุปผล เพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน

ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามมาตรการรับมือฤดูฝนปี 2565 จำนวน 13 มาตรการ
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สทนช. จึงได้จัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
ทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2565 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2565/2566 เพื่อขอรับการสนับสนุน
งบประมาณ โดย สทนช. ได้ประสานแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน
ที่จำเป็นต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จและสอดคล้องกับมาตรการเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน
แต่ยังไม่มีแหล่งงบประมาณโดยมีหลักการโครงการฯ วัตถุประสงค์โครงการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ
และเตรียมเครื่องจักรเครื่องมือ รับสถานการณ์ เร่งรัดการแก้ไขปัญหา บรรเทาความเดือดร้อนของประชาชน
ในพื้นที่เสี่ยง และเพิ่มศักยภาพในการกักเก็บน้ำในฤดูฝน ปี 2565/2566 โดยมีพื้นที่เป้าหมายพื้นที่เสี่ยง
น้ำท่วมตามที่ สทนช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนดพื้นที่เสี่ยงที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการแก้ไข
/บรรเทาปัญหาโดยเร่งด่วนตามที่หน่วยงานในพื้นที่จังหวัด เสนอผ่านคณะอนุกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัด
ซึ่งใช้ระยะเวลาดำเนินการ 120 วัน นับตั้งแต่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ ประกอบด้วย 5 กลุ่มประเภท
โครงการ ได้แก่

- (1) การซ่อมแซม/ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์
 - (2) การปรับปรุง แก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ และกำจัดผักตบชวา
 - (3) การขุดลอกคูคลอง
 - (4) การเตรียมความพร้อมวางแผนเครื่องจักรเครื่องมือ
 - (5) การเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนเพื่อเก็บกักไว้ในช่วงฤดูแล้ง
- หมายเหตุ * 3 มาตรการที่เพิ่มจาก 10 มาตรการฯ ฤดูฝน ปี 2564

13 มาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565

* 3 มาตรการที่เพิ่มจาก 10 มาตรการฯ ฤดูฝน ปี 2564

1 คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และฝนน้อยกว่าค่าปกติ (มี.ค. 65 เป็นต้นไป)

- กรมอุตุนิยมวิทยา
- กรมชลประทาน
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ
- กรุงเทพมหานคร
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (องค์การมหาชน)

2 การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำ เพื่อรองรับน้ำหลาก (ภายใน ส.ค. 65)

- กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- กระทรวงมหาดไทย
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมส่งเสริมการเกษตร
- กรุงเทพมหานคร

3 ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำ ในแหล่งน้ำขนาดใหญ่-กลาง และเขื่อนระบายน้ำ (ภายใน เม.ย. 65)

- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมประมง
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

4 ช่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์/ระบบระบายน้ำ สถานีโทรมาตรให้พร้อมใช้งาน (ภายใน ก.ค. 65)

- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมอุตุนิยมวิทยา
- กรมประมง
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน
- สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ (องค์การมหาชน)
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- กรุงเทพมหานคร

5 ปรับปรุง แก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ (ภายใน ก.ค. 65)

- กรมทางหลวง
- กรมทางหลวงชนบท
- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรมเจ้าท่า
- กรุงเทพมหานคร
- การรถไฟแห่งประเทศไทย
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

6 บุคลากรดูแลและกำจัดผักตบชวา (ภายใน ก.ค. 65)

- กรมชลประทาน
- กรมโยธาธิการและผังเมือง
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย
- สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์การมหาชน)
- กรมเจ้าท่า
- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรุงเทพมหานคร

7 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ (ภายใน ก.ค. 65)

- กรมทรัพยากรน้ำ
- กรุงเทพมหานคร
- กองบัญชาการกองทัพไทย
- กองทัพอากาศ
- กรมชลประทาน
- กรมทางหลวง
- กองทัพบก
- กองทัพอากาศ
- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- GISTDA

8 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุง วิธีการส่งน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

- กรมชลประทาน
- กรมทรัพยากรน้ำ
- การประปานครหลวง
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย
- กรมทรัพยากรน้ำบาดาล
- การประปาสวนภูมิภาค

9* ตรวจสอบมั่นคงปลอดภัย คัน/ทำนบ/ พนังกั้นน้ำ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- กรมโยธาธิการและผังเมือง
- กรมชลประทาน
- กรมเจ้าท่า
- กรมทางหลวง
- กรมทางหลวงชนบท
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

10* จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อม แผนเผชิญเหตุ (ภายใน พ.ค. 65)

- กระทรวงมหาดไทย
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

11* ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)

- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- กระทรวงมหาดไทย
- กสทช.
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

12 การสร้างการรับรู้ และประชาสัมพันธ์ (ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

- กระทรวงมหาดไทย
- กรมประชาสัมพันธ์
- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

13 ติดตาม ประเมินผล ปรับมาตรการ ให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ภัย (ตลอดช่วงฤดูฝน)

- สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
- ทุกหน่วยงาน

13 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565 มติ ครม. 3 พฤษภาคม 2565

2.3 ความก้าวหน้าการติดตาม วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ระหว่างฤดูฝน)

2.3.1 การจัดทำแผนปฏิบัติการตามมาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565

สืบเนื่องจากมติที่ประชุม กนช. ครั้งที่ 1/2565 เมื่อวันที่ 14 มกราคม 2565 เห็นชอบ มาตรการฤดูฝน ปี 2565 (13 มาตรการ) พร้อมทั้งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนปฏิบัติการให้สอดคล้อง กับมาตรการดังกล่าว สททช. จึงได้แจ้งหน่วยงานจัดทำแผนปฏิบัติการดังกล่าวเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการ ตามมาตรการฯ ให้มีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมาย มีรายละเอียดดังนี้

มาตรการรองรับ	หน่วยงานและแผนปฏิบัติการ
มาตรการที่ 1 : คาดการณ์ซีปีพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและ ฝนน้อยกว่าค่าปกติ	• อต. และ สสน. ดำเนินการตั้งแต่เดือนมีนาคม 2565 โดย สททช. บูรณาการการคาดการณ์สำหรับเดือน พฤษภาคม 2565 คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม 389 ตำบล 111 อำเภอ 28 จังหวัด และไม่มีพื้นที่เสี่ยงฝนน้อยกว่า ค่าปกติ • กทม. คาดการณ์เฝ้าระวังจากเรดาร์ตรวจอากาศ
มาตรการที่ 2 : การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำ เพื่อรองรับน้ำหลาก	• กทม. เตรียมบ่อแก้มลิงล่อหน่วงน้ำได้ดินรับน้ำ 0.158 ล้านลูกบาศก์เมตร • ขป. เตรียมพื้นที่ลุ่มต่ำบางระกำ และ 10 หมู่ ลุ่มเจ้าพระยา รับน้ำ 1,900 ล้าน ลบ.ม. • การจัดทำหลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำเป็นพื้นที่รับ น้ำนองและการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าชดเชยความเสี หายอยู่ระหว่างเตรียมนำอัตราการจ่ายค่าชดเชยฯ ไปรับฟัง ความคิดเห็นในพื้นที่ลุ่มต่ำภาคกลางช่วงกลางเดือน มิ.ย 65 (กษ. และ มท.)
มาตรการที่ 3 : ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำ ในแหล่งน้ำขนาดใหญ่-กลาง และเขื่อน ระบายน้ำ	• ขป. ทน. กฟผ. และ พพ. ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve) ของแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่ 38 แห่ง และขนาดกลาง 397 แห่ง • ขป. ทน. และ กฟผ. ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ การระบายน้ำของแหล่งน้ำขนาดใหญ่ 38 แห่ง และขนาดกลาง 397 แห่ง เขื่อนระบายน้ำ 32 แห่ง

เทคโนโลยีดาวเทียม เพื่อวิเคราะห์ ซึ่ป่า เพื่อกำจัดผักตบชวาและวัชพืชในแหล่งน้ำ

19 จังหวัด กลุ่มน้ำภาคกลาง

บันทึกภาพเมื่อวันที่ 26 02 2020

บันทึกภาพเมื่อวันที่ 16 04 2020

บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา อำเภอมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท

มาตรการรองรับ	หน่วยงานและแผนปฏิบัติการ
มาตรการที่ 4 : ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์/ระบบระบายน้ำสถานีโทรมาตรให้พร้อมใช้งาน	• ขป. สำรวจตรวจสอบความมั่นคง และซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ อาคารควบคุม บังคับน้ำ ระบบระบายน้ำ สถานีโทรมาตร • สสน. ตรวจสอบสถานีโทรมาตรอัตโนมัติให้พร้อมใช้งาน 1,049 แห่ง • อต. ตรวจสอบเครื่องมือวัดน้ำฝนและระบบโทรมาตร • กฟผ. ตรวจสอบอาคารประกอบเขื่อนและสถานีโทรมาตร • กทม. ตรวจสอบระบบเรดาร์อากาศ 2 แห่ง ระบบโทรมาตร 2 ระบบ และปรับปรุงสถานีโทรมาตร 2 แห่ง
มาตรการที่ 5 : ปรับปรุง แก่ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ	• ขป. สำรวจและจัดทำแผนดำเนินการกำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้างและพัฒนาในพื้นที่ • ทล. และ ทช. ตรวจสอบสิ่งกีดขวางในเขตทาง • กทม. ปรับปรุงเขื่อน คสล. คลองยายสุ่น และร้อยย้ายบ้านรูก้าคลองเปรมประชากร
มาตรการที่ 6 : ขุดลอกคูคลองและกำจัดผักตบชวา	• ขป. กรมโยธาธิการและผังเมือง กรมเจ้าท่า อปท. กำจัดวัชพืชในแม่น้ำสายหลัก • กทม. มีแผนการขุดลอกคูคลอง 63 คลอง • ทล. กำจัดวัชพืชและทำความสะอาดช่องระบายน้ำบริเวณโครงข่ายทางหลวงทั่วประเทศ • GISTDA ซึ่เป้าหมายดาวเทียมของผักตบชวาในลำน้ำ • ปม. กำจัดวัชพืชในบึงขนาดใหญ่ เช่น บึงบอระเพ็ด กว๊านพะเยา และ หนองหาร รวม 434,310 ตัน • กปภ. จัดทำหุ่นลอยกันผักตบชวาหน้าโรงสูบน้ำ 3 แห่ง
มาตรการที่ 7 : เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักรเครื่องมือ ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ	• ขป. สำรวจความพร้อม และจัดทำแผนบริหารเครื่องจักร เครื่องมือ • กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศ เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ 1,013 หน่วย • กทม. ติดตั้งตรวจสอบความพร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ

มาตรการรองรับ	หน่วยงานและแผนปฏิบัติการ
	• ทช. เตรียมเครื่องจักร เครื่องมือ วัสดุ บุคลากร อุปกรณ์ ป้ายเตือนภัย • ทบ. เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ ช่วยเหลือประชาชน
มาตรการที่ 8 : เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำ	• ขป. วางแผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน และปรับปรุง ซ่อมแซมระบบส่งน้ำ อาคารชลประทาน • กฟผ. ปรับแผนการระบายน้ำให้สอดคล้องกับสถานการณ์ • กทม. ปรับปรุงสถานีสูบน้ำ ระบบระบายน้ำ บริเวณจุดเสี่ยง 8 แห่ง • ทบ. มีแผนเจาะและพัฒนาบ่อบาดาลได้ปริมาณน้ำ 39.11 ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ 92,800 ไร่ คร้วเรือน 4,995 คร้วเรือน • กปน. ปรับปรุงท่อจ่ายน้ำในเขต กทม. นนทบุรี และสมุทรปราการ • กปภ. จัดทำแผนตรวจสอบเส้นท่อและตรวจสอบประสิทธิภาพเครื่องสูบน้ำ
มาตรการที่ 9 : ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยคัน/ทำนบ/พังกันน้ำ	• ขป. ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยคัน/ทำนบ/พังกันน้ำ • ยผ. ประสาน อปท. 76 จังหวัด ตรวจสอบให้คำแนะนำและเฝ้าระวังคันกันน้ำและทำนบ • ทช. ตรวจสอบสายทางเลียบบคลองและคันคลองชลประทาน • กทม. ตรวจสอบคันกันน้ำริมแม่น้ำเจ้าพระยา คลองมหาสวัสดิ์ คลองบางกอกน้อยฝั่งธนบุรี • สสน. สำรวจคันกันน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาด้วยระบบภาพความละเอียดถูกต้องสูง

มาตรการรองรับ	หน่วยงานและแผนปฏิบัติการ
มาตรการที่ 10 : จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ	• สททช. ปภ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้เตรียมการและวางแผนจัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ ระดับต่างๆ 6 ภูมิภาค 6 จังหวัด ได้แก่ ภาคเหนือ จ.พิษณุโลก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จ.อุบลราชธานี ภาคกลาง จ.ชัยนาท ภาคตะวันออก จ.จันทบุรี ภาคตะวันตก จ.เพชรบุรี และภาคใต้ จ.สุราษฎร์ธานี • กทม. จัดเตรียมศูนย์พักพิง
มาตรการที่ 11 : ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย	ดำเนินการตลอดช่วงฤดูฝน โดย กอนช. คาดการณ์วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์น้ำที่อาจมีแนวโน้มวิกฤต (ระดับ 2) ขยายวงกว้างก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายและทรัพย์สินของประชาชนเป็นอย่างมาก และได้แจ้งเตือนไปยัง กอปภ.ก. และพิจารณาจัดตั้ง ศูนย์บริหารจัดการน้ำส่วนหน้าในพื้นที่เสี่ยงอุทกภัย โดย บกปภ.ช. ยกระดับการจัดการสาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2558 รวมทั้งให้จัดตั้งกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ (ส่วนหน้า) ขึ้นตามพื้นที่รับผิดชอบของศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 18 เขต
มาตรการที่ 12 : การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์ ดำเนินการช่วงก่อนฤดูฝนตลอดจนสิ้นสุดฤดูฝน	• ทุกหน่วยงานประชาสัมพันธ์แผนบริหารจัดการมาตรการ สถานการณ์น้ำ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบผ่านช่องทางเครื่องข่ายของหน่วยงานต่าง ๆ • สททช. ได้ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้ในช่วงก่อนฤดูฝนจำนวน 2,932 ครั้ง และระหว่างฤดูฝนจำนวน 915 ครั้ง
มาตรการที่ 13 : ติดตามประเมินผล ปรับมาตรการให้สอดคล้องกับสถานการณ์ภัย ดำเนินการตลอดช่วงฤดูฝน	ดำเนินการตลอดช่วงฤดูฝน หน่วยรับผิดชอบ สททช. และทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

13 แผนปฏิบัติการมาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565

1 คาดการณ์ชี้เป้าพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม และฝนน้อยกว่าค่าปกติ

อต. / สสน. คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมเดือนพฤษภาคม (5 พ.ค. 65)

389 ตำบล 111 อำเภอ 28 จังหวัด

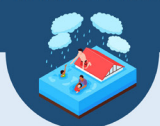
คาดการณ์พื้นที่เสี่ยงฝนน้อยกว่าค่าปกติเดือนพฤษภาคม (8 ก.พ. 65)

ไม่พบพื้นที่เสี่ยง

กทม. คาดการณ์เฝ้าระวังจากเรดาร์ตรวจอากาศ

สทนช. ส่งข้อมูลพื้นที่เสี่ยงฯ ให้กับหน่วยงานไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

(มี.ค. 65 เป็นต้นไป)

(ภายใน ส.ค. 65)

ขป. เตรียมพื้นที่ลุ่มต่ำบางระกำ และ 10 ห่วงลุ่มเจ้าพระยา
รับน้ำ 1,900 ล้าน ลบ.ม.

กทม. เตรียมบ่อ รองรับน้ำในพื้นที่ 0.158 ล้าน ลบ.ม.

การจัดทำหลักเกณฑ์การใช้พื้นที่ลุ่มต่ำ
อยู่ระหว่างรับฟังความคิดเห็นในช่วงกลาง
เดือน มิ.ย 65 (กษ. และ มท.)

2 การบริหารจัดการน้ำพื้นที่ลุ่มต่ำเพื่อรองรับน้ำหลาก

4 ซ่อมแซม ปรับปรุงอาคารชลศาสตร์ระบบ ระบายน้ำ สถานีโทรมาตรให้พร้อมใช้งาน

ขป. สำรวจตรวจสอบความมั่นคง และซ่อมแซมอ่างเก็บน้ำ

อาคารควบคุมบังคับน้ำ ระบบระบายน้ำ สถานีโทรมาตร

กฟผ. ตรวจสอบอาคารประกอบเขื่อนและสถานีโทรมาตร

กทม. ตรวจสอบระบบเรดาร์หอดอากาศ 2 แห่ง

ระบบโทรมาตร 2 ระบบ และปรับปรุงสถานีโทรมาตร 2 แห่ง

อต. ตรวจสอบเครื่องมือวัดน้ำฝนและระบบโทรมาตร

สสน. สำรวจตรวจสอบสถานีโทรมาตรอัตโนมัติให้พร้อมใช้งาน
จำนวน 1,049 แห่ง

(ภายใน ก.ค. 65)

(ภายใน เม.ย. 65)

ขป. / ทน. / กฟผ. / พพ.

ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ปฏิบัติการอ่างเก็บน้ำ (Rule Curve)

แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 38 แห่ง

แหล่งน้ำขนาดกลาง 397 แห่ง

ขป. / ทน. / กฟผ. / พพ.

ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์การระบายน้ำ

แหล่งน้ำขนาดใหญ่ 35 แห่ง

แหล่งน้ำขนาดกลาง 397 แห่ง

เขื่อนระบายน้ำ 32 แห่ง

3 ทบทวน ปรับปรุงเกณฑ์บริหารจัดการน้ำในแหล่งน้ำ ขนาดใหญ่-กลาง และเขื่อนระบายน้ำ

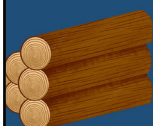
13 แผนปฏิบัติการมาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565

5 ปรับปรุง แก้ไขสิ่งกีดขวางทางน้ำ

ทล. / ทช. ตรวจสอบสิ่งกีดขวางในเขตทาง

ขป. สำรวจและจัดทำแผนดำเนินการกำจัด
สิ่งกีดขวางทางน้ำที่เกิดจากการก่อสร้าง
และพัฒนาในพื้นที่

กทม. ปรับปรุงเขื่อน คสล. คลองยายลุ่ม
และรื้อย้ายบ้านรูกลำคลองเปรมประชากร

(ภายใน ก.ค. 65)

(ภายใน ก.ค. 65)

ขป. / ยผ. / จท. / อปท. กำจัดวัชพืชในแม่น้ำสายหลัก

กทม. มีแผนการขุดลอกคูคลอง 63 คลอง

ทล. กำจัดวัชพืชและทำความสะอาดช่องระบายน้ำบริเวณโครงข่าย
ทางหลวงทั่วประเทศ

GISTDA ชี้เป้าภาพดาวเทียมของผักตบชวาในลำน้ำ

กปภ. จัดทำหุ่นลอยกันผักตบชวาหน้าโรงสูบน้ำ 3 แห่ง

ปม. กำจัดวัชพืชในบึงขนาดใหญ่รวม 434,310 ต้น

6 ขุดลอกคูคลองและกำจัดผักตบชวา

8 เพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและปรับปรุงวิธีการส่งน้ำ

ขป. วางแผนการจัดสรรน้ำและเพาะปลูกพืชฤดูฝนให้สอดคล้องกับปริมาณน้ำต้นทุน
และปรับปรุง ซ่อมแซม ระบบส่งน้ำ อาคารชลประทาน

กฟผ. ปรับแผนการระบายน้ำให้สอดคล้องกับสถานการณ์

กทม. ปรับปรุงสถานีสูบน้ำ ระบบระบายน้ำ บริเวณจุดเสี่ยง 8 แห่ง

ทช. มีแผนเจาะและพัฒนาบ่อบาดาลได้ปริมาณน้ำ 39.11 ล้านลบ.ม.

พื้นที่ 92,800 ไร่ ครึ่งเรือน 4,995 ครึ่งเรือน

กปน. ปรับปรุงท่อจ่ายน้ำในเขต กทม. นนทบุรี และสมุทรปราการ

กปภ. จัดทำแผนตรวจสอบเส้นท่อและตรวจสอบประสิทธิภาพเครื่องสูบน้ำ

(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

(ภายใน ก.ค. 65)

ขป. ตรวจสอบความพร้อม และจัดทำแผนบริหารเครื่องจักร เครื่องมือ

กทม. ติดตั้งตรวจสอบความพร้อมสถานีสูบน้ำบริเวณจุดเสี่ยงต่าง ๆ

ทร. / ทอ. เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ 1,013 หน่วย

ทช. เตรียมความพร้อมเครื่องจักร เครื่องมือ ช่วยเหลือประชาชน

ทช. เตรียมเครื่องจักร เครื่องมือ วัสดุ บุคลากร อุปกรณ์ ป้ายเตือนภัย

7 เตรียมพร้อม/วางแผนเครื่องจักร เครื่องมือ ประจำพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมและฝนน้อยกว่าค่าปกติ

13 แผนปฏิบัติการมาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565

9

ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยคัน ทำนบ พังกันน้ำ

ขป. ตรวจสอบความมั่นคงปลอดภัยคัน/ทำนบ/พังกันน้ำ

ยผ. ประสาน อปท. 76 จังหวัด ตรวจสอบให้คำแนะนำ
และเฝ้าระวังคันกันน้ำและทำนบ

ทช. ตรวจสอบสายทางเลียบบคลองและคันคลองชลประทาน

สสน. สำรวจคันกันน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาด้วยระบบภาพความละเอียด
ถูกต้องสูง

กทผ. ตรวจสอบคันกันน้ำริมแม่น้ำเจ้าพระยา ตอลงมหาสวัสดิ์
คลองบางกอกน้อยฝั่งธนบุรี

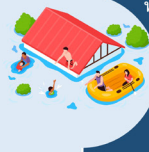
(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

(ภายใน พ.ค. 65)

สทช. ปก. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้เตรียมการและวางแผนจัดเตรียมพื้นที่อพยพ
และซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ ระดับต่าง ๆ 6 ภูมิภาค 6 จังหวัด ได้แก่

เหนือ	พิษณุโลก
ตะวันออกเฉียงเหนือ	อุบลราชธานี
กลาง	ชัยนาท
ตะวันออก	จันทบุรี
ตะวันตก	เพชรบุรี
ใต้	สุราษฎร์ธานี

10

จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ

12

การสร้างการรับรู้และประชาสัมพันธ์

ทุกหน่วยงานประชาสัมพันธ์แผนบริหารจัดการ มาตรการ
สถานการณ์น้ำ เพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบผ่านช่อง
ทางเครือข่ายของหน่วยงานต่าง ๆ

สทช. ได้ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้

- ก่อนฤดูฝน จำนวน 2,932 ครั้ง

- ระหว่างฤดูฝนจำนวน 915 ครั้ง

(ก่อนฤดูฝน - ตลอดช่วงฤดูฝน)

(ตลอดช่วงฤดูฝน)

กอนช. คาดการณ์วิเคราะห์ประเมินสถานการณ์น้ำที่อาจมีแนวโน้มวิกฤต (ระดับ 2)
และแจ้ง กอปภ.ก. และพิจารณาจัดตั้งศูนย์ฯ โดย บกปภ.ช. ยกระดับการจัดการ
สาธารณภัยขนาดใหญ่ (ระดับ 3) ตามแผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
พ.ศ. 2558 รวมทั้งจัดตั้งกองบัญชาการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ
(ส่วนหน้า) ขึ้นตามพื้นที่รับผิดชอบของสปป. 18 เขต

11

ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย

13 แผนปฏิบัติการมาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565

13

ติดตามประเมินผลรับมาตรการให้สอดคล้องกับ สถานการณ์ภัย

กลไกการบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤต

เพื่อให้มีการจัดการบริหารน้ำ “ท่วมน้ำ-แล้ง”
เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ กอนช.จึงได้บูรณาการ
การกับหน่วยงานกว่า 40 หน่วยงานด้านน้ำสำหรับ
ติดตาม วิเคราะห์สถานการณ์น้ำ

5 ประเมินผล

4 กำหนดมาตรการ

เสนอ กอนช. หรือ กอน.เก็บรอบ

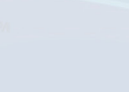

3 ชี้อาพื้นที่เสี่ยง

2 วิเคราะห์/คาดการณ์

1 ติดตาม

ติดตาม

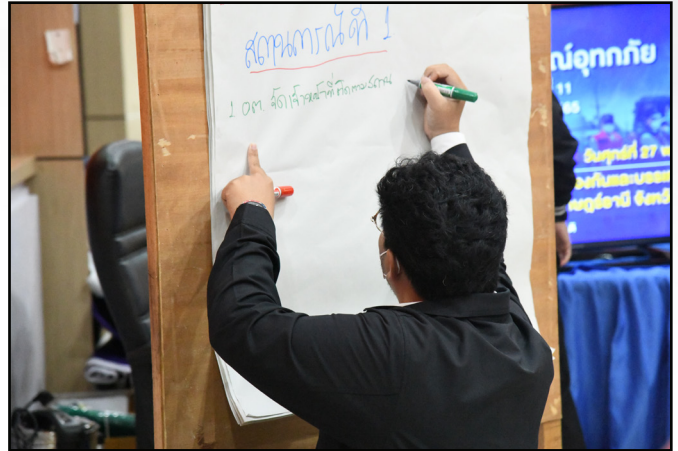

2.3.2 โครงการจัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุตามมาตรการรับมือ ฤดูฝน ปี 2565

ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2565 รับทราบมาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565 และโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2565 และการกักเก็บน้ำ เพื่อฤดูแล้ง ปี 2565/2566 โดยให้หน่วยงานเกี่ยวข้อง บูรณาการการทำงานร่วมกัน โดยในมาตรการที่ 10 จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุระดับต่าง ๆ อย่างน้อยภาคละ 1 พื้นที่ และมาตรการที่ 11 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย

สททช. ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการดังกล่าวร่วมกับ มท. บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อฝึกการเตรียมความพร้อม ด้านบุคลากร ทรัพยากร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ สำหรับรับมือสถานการณ์อุทกภัยในช่วงฤดูฝนนี้ สททช. จึงได้ร่วมกับ ป.ภ. ได้กำหนดการฝึกซ้อมมาตรการที่ 10 จัดเตรียมพื้นที่อพยพและซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ และมาตรการที่ 11 ตั้งศูนย์ส่วนหน้าก่อนเกิดภัย โดยมีเป้าหมายหลักได้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในด้านการบริหารจัดการน้ำและเผชิญเหตุทั้งในส่วนกลาง และหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ ได้ร่วมซักซ้อมการปฏิบัติตามมาตรการ ให้สามารถติดตามประเมิน และคาดการณ์สถานการณ์น้ำ พร้อมแจ้งเตือน รวมถึงการบริหารจัดการน้ำ การให้ความช่วยเหลือบรรเทาผลกระทบให้เป็นอย่างมีความเป็นเอกภาพ ท้นต่อสถานการณ์ รวมทั้งจะเกิดประโยชน์ร่วมกันในการปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์การปฏิบัติงานของหน่วยงานเครือข่ายด้วย ซึ่งได้กำหนดพื้นที่ฝึกซ้อมและสถานการณ์การฝึกซ้อม 6 ภูมิภาค 8 พื้นที่ ได้แก่

พื้นที่ฝึกและสถานการณ์การฝึกซ้อม ตามมาตรการที่ 10 และ 11 มาตรการรับมือฤดูฝน ปี 2565

- **ภาคเหนือ** จังหวัดพิษณุโลก จำลองสถานการณ์น้ำท่วมพื้นที่เขตเศรษฐกิจ อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย
- **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** จังหวัดอุบลราชธานี จำลองสถานการณ์น้ำหลากเข้าท่วม เขตเศรษฐกิจ อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดขอนแก่น จำลองสถานการณ์น้ำหลากในพื้นที่ ลุ่มน้ำชี
- **ภาคกลาง** จังหวัดชัยนาท จำลองสถานการณ์น้ำหลากในพื้นที่ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา)
- **ภาคตะวันออก** จังหวัดจันทบุรี จำลองสถานการณ์น้ำหลากในพื้นที่
- **ภาคตะวันตก** จังหวัดเพชรบุรี จำลองสถานการณ์น้ำหลากในพื้นที่
- **ภาคใต้** จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำลองสถานการณ์น้ำหลากในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดยะลา จำลองสถานการณ์น้ำหลากจากเขื่อนบางลาง จังหวัดยะลา โดยในช่วงเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน 2565 กำหนดการฝึกซ้อมฯ ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้

การฝึกซ้อมครั้งแรกดำเนินการในพื้นที่ภาคใต้ ณ ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2565 ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ รวม 14 หน่วยงาน ภายใต้ศูนย์บริหารจัดการน้ำส่วนหน้าในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมภาคใต้ อาทิ ปภ. อด. กฟผ. ชป. ทน. และ สสน. รวมทั้งหน่วยงานในพื้นที่ เป็นต้น โดยมีรูปแบบ

- 1) การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (Table Top Exercise : TTX)
- 2) การระดมทรัพยากร รวมทั้งสรุปผลการปฏิบัติ และถอดบทเรียนการฝึกซ้อม

1. การฝึกซ้อมแผนบนโต๊ะ (Table Top Exercise : TTX)

จำลองสถานการณ์อุทกภัยเขื่อนรัชชประภา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ล้นทางระบายน้ำ และระดับน้ำแม่น้ำตาปีล้นตลิ่ง และน้ำป่าไหลหลากจากเทือกเขาหลวง และระดับน้ำล้นตลิ่งจากคลองท่าดี จังหวัด นครศรีธรรมราชรวมทั้งการนำเสนอการประเมินวิเคราะห์คาดการณ์สภาพอากาศ สถานการณ์น้ำเชื่อมโยง ไปยังหน่วยงานด้านการรับมือและเผชิญเหตุเพื่อชี้เป้าและการแจ้งเตือนพื้นที่เสี่ยง และการจัดตั้งศูนย์ส่วนหน้า ในพื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม โดย กองอำนวยการน้ำแห่งชาติ (กอนช.) แบ่งการนำเสนอออกเป็น กลุ่มคาดการณ์ สภาพอากาศ กลุ่มประเมินสถานการณ์น้ำและบริหารจัดการน้ำ กลุ่มแจ้งเตือนและประชาสัมพันธ์ และ กลุ่มปฏิบัติการและเผชิญเหตุ

2. การระดมทรัพยากร

การปฏิบัติงานการเชื่อมโยง ฝึกแลกเปลี่ยน องค์ความรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากร ทรัพยากร และเครื่องจักรกลสาธารณภัย โดย หน่วยงานปฏิบัติในพื้นที่ ซึ่งจะได้สรุปการถอดบทเรียน สรุปผลการปฏิบัติ และถอดบทเรียนการฝึกซ้อม เสนอต่อ พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ในฐานะผู้อำนวยการกองอำนวยการน้ำแห่งชาติ เพื่อทราบและขยายผลการดำเนินการในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

2.3.3 ความก้าวหน้าโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ในช่วงฤดูฝน ปี 2565 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2565/2566

สทช. ได้บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการจัดทำแผนงานโครงการเร่งด่วน ภายใต้โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในช่วงฤดูฝน ปี 2565 และการกักเก็บน้ำเพื่อฤดูแล้ง ปี 2565/2566 ตามที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ โดยได้เปิดระบบบริหารจัดการแผนงานโครงการและฐานข้อมูลสำหรับบูรณาการแผนเพื่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศ หรือระบบ Thai Water Plan (TWP) เพื่อให้หน่วยงานที่ประสงค์ขอรับการสนับสนุนงบประมาณดังกล่าว บันทึกแผนงานโครงการในระบบได้ ช่วงวันที่ 18 - 27 เมษายน 2565

จากการรวบรวมแผนงานโครงการที่บันทึกผ่านระบบ TWP และผ่านการ Sign off 1 โดยหัวหน้าส่วนราชการ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2565 พบว่ามีแผนงานโครงการที่เสนอ จำนวน 28,899 โครงการ วงเงินงบประมาณ 68,698.4969 ล้านบาท จำนวน 7 กระทรวง 31 หน่วยงาน 77 จังหวัด และผ่านขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดตามลำดับ โดยผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานคณะกรรมการทรัพยากรน้ำจังหวัดทำการ Sign off 2 จำนวนทั้งสิ้น 22,369 โครงการ วงเงินงบประมาณ 46,693.8054 ล้านบาท จำนวน 6 กระทรวง 26 หน่วยงาน 77 จังหวัด ปัจจุบัน สทช. อยู่ระหว่างการดำเนินการรวบรวม ตรวจสอบ และวิเคราะห์แผนงานโครงการ คาดว่าจะนำเสนอเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาเห็นชอบ ภายในเดือนมิถุนายน 2565 ซึ่งหน่วยงานจะได้ขอรับการจัดสรรงบประมาณต่อไป

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
อาคารจุฑาธุช เล่งที่ 89/168 - 170 ถนนวิภาวดีรังสิต
แขวงตลาดบางเอน เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ 10210

 : สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ : www.onwr.go.th

